

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 50 fill. Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: IFJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
--	--	---	---

A házasabályokról.

Irta: Dr. Ráth Endre országgyűlés képviselő.

Az olasz királyi pár trónörökösért könyörgött.

Fiuért szállott a magasba az oroszok mindenható csárjának könyörgése is.

A mi dynastiánknak nem gyerek kell. Van tulon-tul. Nekik pénz kell és katona. Sok-sok pénz — és sok katona.

A szegény szülő anya betegágyon fekszik. Beteges, rozoga viskóban. Éhes gyermekek jajgatnak körülötte.

Szegény jó Magyarországom! Láz gyötör. Ver a hideg. Aggaszt a jövő. Elégedetlen vagy.

Mennyivel boldogabb más anya! Azt szül, a mit a végzet rendel. A mi jól esik. Neked, ha belehalsz is, sok-sok pénzt és katonát kell a világra hoznod.

Ezek a te anyai kötelességeid.

Persze! persze! — Nehezen megy...

Pedig a sok politikai „madame” ott sűrög-forog a színtéren. Kicsi kis crekkerében mindegyik rejteget valami

irt... Jól bevált eszközöket... Tanácsokat... Titkos házi szereket...

De ez egy sem biztos! Pedig kell a katona, s a pénz is. Muszáj! Kell!

S elő áll gróf Tisza István. Császármetszést ajánl. Ha belehal is az anya, de szülni fog, mert szülni kell.

S édes Istenem! be kevesen vannak az aggódók között! Be kevésnek szorul el a szive, — mi lesz, ha bilincset vernek a szólás szabadságra! Mi lesz, ha egyetlen fegyverét — a házasabályokat — kiadja a nemzet a kezéből!

Helyette üdvözik a merészet... üdvözik a bátort, az erőset, a hőst, a ki ismeri e nemzet hitványságát, gyengeségét, s tudja, hogy nem képes jutalmazni, s nincs ereje büntetni...

Tűzbe vetem, ha kell, alkotmányunkat mindenestől; — törvényeinket egy szálig; mert ezekben magukban nincs erő, — ha nincs a nemzetben. De lemondani házasabályainkról: — azokból kiszípolozni engedni az erőt... annyi mint a halál. Halála mindennek, a mi e nemzetnek java.

Kincse, joga, vagyona, ingója, ingatlana és épsége.

Nincs a világon nemzet, a melynek olyanok lennének közjogi viszonyai, mint a mieink. Mert míg más nemzetek bajaikban felfelé vethetik szemeiket, — addig a mi könyörgéseinket csak az Isten zsámolyánál hallgatják meg, — a földi trónus előtt be sokszor könyörgöttünk hasztalan kegyelmet alkotmányunknak...

Hát mi a házasabályokat nem engedhetjük! Ha százszor neveznek is el minket mindennek, a mi csak rossz terem e földön. Tudjuk jól, honnan fu a szél, — kinek az ítéletére, mit kell adnunk.

S azután — tudja a jó Isten — nem igen tudjuk mi elhinni, hogy csak a „parlamentari rend” kellene Bécsben. Ugy ismerjük mi az osztrák sógort, hogy soh'se gondolnának a házasabály módosításra, ha ezekkel a házasabályokkal megadnók a katonai tulkövetéseket, s kiszolgáltatók nemzeti érdekeinket úgy a közjogi, mint a közgazdasági téren.

Legendák.

Irta: Rákosi Viktor.

(A Révai Testvérek kiadásában legközelebb megjelenő „Kuruzsok” könyvéből.)

A kaszárnya meglehetősen csöndes volt. Fárastó menetgyakorlatok után pihenőt kapott a legénység s a bakák aludtak, mint a bunda. Akik szolgálatban voltak, a patrónáskákkal, oldalfegyverrel, csakóban ügyeltek jobbra-balra.

Kora délelőttre járt az idő. Valami történhetett, mert a tiszt urak siettek jobbra-balra s csakhamar antrétoltatták a hetedik századot. A százados és tisztjei a front előtt diskuráltak egy darabig. Aztán egy szisszenéssel kirepültek a kardok hüvelyéből. Mars.

A század kikanarodott a kaszárnyából, dobpörgés nélkül ment ment, csak a léptek ropogtak egyforma taktusra.

— Hová megyünk? — szoltak félhalkan a hátulsó sorokban.

— Valami népesödület van a városban — felelt vissza egy fráter — a civileket megyünk ránczba szedni.

— Ugy? Az is jó.

Kikanyarodtak a tere, még egy darabig mentek, azután: Halt!

Nini, ez a Kossuth apánk szobra, minek álljuk körül? Csak nem ezt kell civilek ellen megvédelmezni? De hát hun van a népesödület? A barnaképi fiúk némán tekintettek föl az ércalakra, mely átszellemült arcczal tekintett a messzeségbe, míg kalapjával bucsut intett. Egyik karjára egy nemzetiszín szalagos koszoru volt illesztve. Létrát hoztak.

— Gáspár, Kovács, tegyétek a létrát a koszoru alá. Szabó mászszál föl és vedd le a koszort.

Megtörtént. A század közrevette a koszort és ugyanolyan csöndben visszavert a kaszárnyába.

A koszort Gáspár vitte. Kovács fogta a szalagot, hogy a porba ne érjen. Titokban gyakran egymásra néztek. A században a megdöbbenés csöndje uralkodott. Még suttogva se beszélgettek, mint máskor szoktak. Pedig mindenkinek az járt a fejében: mit jelentsen az, hogy Kossuth apánk szobráról katonasággal vétetik le a koszort?

A kaszárnyában aztán megmagyarázták, hogy a katonaság nevében tevődött le a koszoru, amihez pedig a katonaságnak ninesen jussa.

De még messze nem mentek a magyarázatban, mikor kívül megzendül a Kossuth-nóta... óriási ordítás hallatszik... az ablakokat kövel zuzzák be.

Alármot fujtak, az egész ezred fegyverbe lépett.

Három legény vágta mélyen szemére a csákót: Szabó, Gáspár, Kovács. Szabó még a vihar-szíjját is rágta.

— Verje meg az Isten, aki ilyen dolgot ad a szegény bakának! — szolt rekedten Szabó — hát nem akadt volna arra polyák, német vagy talián?

Gáspár felelt vissza:

— Egész életemben szegyélleni fogom. A többi legalább csak nézte, de mi... mi hárman, magyar létünkre levetjük Kossuth apánk koszoruját. Igaza van a népnek, ha agyon akar verni bennünket... bár már egy jókora darab kő fejbe talált volna... En ugyan nem védénem magamat... Meghúzódnám, mint egy

Férfi, női és gyermek-czipőket a legolcsóbb árban lehet beszerezni

Glück Ede czipőárúházában
Debrecen, Piacz u. 22. sz.
(A Kistemplommal szemben.)

Sokan tudják már!

hogy a GERŐ árúházában a legelegánsabb uri ruhát a legolcsóbban lehet vásárolni?

DEBRECZEN, Piacz utca 47. sz. a Dréher sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

Régi kártyák, régi szándékok.

Határozottan érdekes ember kezd lenni Bánffy Dezső. Nagy kár, hogy már túl van a hatvanon, bár az arca a jó negyvenes kort mutatja csak.

Szinte észrevétlenül változtatta meg a közhangulatot maga iránt. Mikor a kormány élén állt, kevés jó barátja volt az országban, de annál több ellensége. Hátartalan gyűlöletet tudott szítani maga iránt. Meg is adta az árát. Még bukása után is üldözték ádáz ellenségei.

Ma nincsenek már ellenségei, csak régi barátai lettek ellenfeleivé. A magyar politika napraforgói ezek, a mindenkori kormány hűséges tányérnyalói. Náluk mindegy: Bánffy, Széll, Khuen vagy Tisza — csak a tányér ne maradjon üresen soha.

Az új-párt vezére csak most kezd messze kimagaslani a magyar közéletből. Mikor a hatalom polezán állt, csak képzelt nagyság volt. Igazán kiváló, nagy emberré azóta lett, mióta férfiasan beösmerte tévedéseit, hibáit, bűneit, a multját megtagadta és deresedő fejjel, de fiatalos lelkesedéssel kezdett új életet.

Ha megtérésének őszinteségében eddig kételkedni lehetett, tetteivel szereli le a gyanakodókat és lépésről lépésre szerzi meg az ország rokonszenvét — az őszinteségével.

Legutóbb tett leleplező nyilatkozatával is bebizonyította, hogy őszinte nyílt ember, és még kormányelnök korában sem volt mindenre kapható.

Az ő nyilatkozata Tisza „kártyáiról” nagy horderejű. Nyílt beismerése, hogy ezeket a kártyákat neki is a kezébe adták, valósággal megdöbbenők. Az pedig, hogy ő visszautasította azokat a régi kártyákat, amelyek a „régis szándékok”-at

jelképezik, és inkább megbukott, félreállt, felemelő. Tehát nem mindenki kapható a hatalom polezán sem alkotmányrablásra, nemzetgyilkolásra. Nem volt arra kapható se az erőszakos Bánffy Dezső, se a szószátyár Széll Kálmán, csupán csak Tisza István kapható reá, no meg Khuen, a granicsár.

Régi kártyák, régi törekvések — mondta az új-párt vezére. Ismeri azokat 378 év óta a magyar nemzet.

Hagyományos bécsi politika ez. Mennyi gyalázatunk, mennyi szenvedésünk, mennyi vértanunk ártatlanul kiontott vére tapad hozzá! Ugyanaz az átkozott kéz, amely annyi sebet ütött a szívünkön, most a nemzeti ellenállás utolsó fegyverét akarja kiragadni a kezünkől.

Bánffy ismeri azt a kezét. Ismernie kell, hiszen neki is az a kéz kínálta fel a régi kártyákat. Nagy és súlyos erkölcsi kötelesség vár Bánffyra. Neki le kell lepelnie annak a fojtogató kéznek a tulajdonosát. A nemzet érdeke kívánja, követeli, hogy szakadjon már vége a képmutatásnak, hadd nézhessünk már egyszer a szemébe a legádázabb ellenségünknek és hadd számoljunk le vele véglegesen.

Az új-párt vezére tudja, amit ez a szerencsétlen nemzet csak sejt! hogy ama politikának régi törekvései nem a hagyományokban, hanem a valóságban élnek és ennek az átkozott politikának a mi lassu pusztulásunk, czélzatos sorvasztatásunk adja a táplálékot, az erőt, az életet.

Legyen már egyszer vége a kínos sejtés gyötrelmeinek. Tudni akarja a nemzet a valóságot, ha még oly fájdalmas lenne is az. Elvégre is csalódásokhoz és megcsalásokhoz a 378 esztendő óta eléggé hozzászokott ugyanis a magyar.

beteg kutya, s még jól esnék, ha rugdalanának, mert tudnám, hogy megérdemlem...

Kovács pedig lassan hozzátette:

— Az apám is, a nagyapám is Kossuth-párti volt, magam is annak készülő, ha ugyan haza merek menni ez után a csufság után, ami rajtam mögesett. Szemeibe se tudok nézni az apámnak...

És Szabó:

— Ne busuljatok, jó pajtások, majd igazitunk rajta. Kitalálok én valamit, vagy valami nagyot cselekszem, de ez annyiban nem marad.

... Rá talán három hétre, egy esős őszi éjszakán megkopogtatták egy a Klauzál-téren lakó ügyvédnek földszintes ablakát.

— Ki az?

— Három katona kér sürgős beocsátást becsületbeli dologban.

Beeresztette őket, tudniillik Szabót, Kovácsot és Gáspárt. A három baka katonás rövidséggel elmondta a koszoru levételében való önkénytelen bűnösségét.

— Nem tudtuk elviselni lelkiösmelettel, hát ma reparáltuk. Most voltunk a szobornál, létrát támasztottunk oda, föl másztunk, megcsókoltuk Kossuth apánk hideg kezét és bocsánatot kértünk tőle.

Az ügyvéd meghatottan ölelte keblére a három egyszerű katonát.

— Alássan kérjük a tekintetes ügyvéd urat, tesszen ezt így, ahogy elmondtuk, írásba foglalni, aztán majd ha me-

gint szabad emberek leszünk, eljövünk érte s tessék akkor mindegyikünknek levelet adni, hogy az a koszorulevétel nem gilt. Az Isten áldja meg a jószágáért.

Nem maradtak tovább, nem fogadtak el szivart, nem ittak egy korty pálinkát. Mentek visszazökní a kaszárnyába, a pusztaság légénységi szobába, a hideg ágyba. S a kemény szalmazsákon édesdedben aludtak, mint a legfárasztóbb mars után s szebbet álmodtak, mint mikor szülőföldjükre álmodták vissza magukat. Pár nap múlva Szabó összeveszett a kompanya-suszterrel s jól meggyomroztta. A suszter fogcsikorgotva kelt föl a földről s ezt mondta:

— Megállj Kossuth-kutya, majd adok én neked.

Azzal felkötötte panganétját s futott egyenesen az inspekciós főhadnagyhoz. A főhadnagy magyar ember volt s ámulva hallgatta a suszter árulását; hogyan szökött ki három baka, bocsánatot kérni Kossuth szobrától.

A ficzkó még be sem fejezte, mikor olyan pofont kapott a főhadnagytól, hogy a falnak tántorodott.

— Hazudsz gazember! — kiáltott a főhadnagy — alávaló hazugság az egész, s ha bárkinek egy szót mersz szólani, harmincz napi egyest kapsz, vasba verve. Megértetted?

— Igenis meg.

Magyarok és szászok közös érdeke.

— Levél a szerkesztőhöz. —

„Talpra magyar” czimen megjelent füzetem sokféle megbírást vívott ki. A szász, a magyar részről hozzászóltak és az oláhság hírlapjai felszisszentek az igaz szótól, a midőn a magyarra és szászra egyenlően végzetes oláhveszedelemre rámutattam és jól felfogott közös érdekeinkért felvettem a magyarság és szászság őszinte közeledését.

Hozzám érkezett nyilatkozatok, levelek bizonyítják, hogy nem állok egyedül ezen felfogással és hogy magyar részről is sokan, még pedig kiváló emberek felismerték a magyarság és szászság őszinte közeledésének nagy jelentőségét, kihatását az erdélyi viszonyok kedvezőbb alakulására. Ime itten is közlök egy értékes nyilatkozatot, melyet kiváló származású erdélyi férfiú, a kassai királyi jogakadémia tudós és hazafias tanára, Esterházy Sándor intézett hozzám a „Talpra magyar” röpiratban foglalt eszmék felől nyilatkozván:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Az iskolai nagy szünet alatt utaztam és ez az oka annak, hogy „Talpra magyar” czimű becses füzetét, a melyet megküldeni sziveskedett, csak most köszönhetem meg.

Fejtegetéseit, mint erdélyi ember különös érdeklődéssel és örömmel olvastam azért, mert eszméit már régóta magaménak vallom. Valósággal meglep, hogy a Szerkesztő ur egyszeri körültekintésre ilyen találóan ítéli meg a helyzetet. Mivel a társadalmi tevékenység erőtlenné bizonyult, az erdélyi részben a nemzetiségi kérdést csak az állam oldhatja meg. Itt a sarkalatos elvek egyike az, hogy a szászságot megbékí-

— Takarodjál! Az áruló elkotródott. ... Az egész ezred lent volt az udvaron s apró csapatokban ide-oda masírozott, vagy szabad tornagyakorlatokat végzett. Hirtelen tengerzúgáshoz hasonló moraj hallatszott a távolból, s egyre közelebb jött. Az egyetemi ifjak vitték koszorujukat Kossuth-szobrára s tizezer főnyi tömeg kísérte őket. Egyszerre csak rázendítették:

Isten áld meg a magyart
Jókedvvel, bőséggel,
Nyujts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel.

Hatalmasan szállt ég felé az imádság. Egyszerre csak kitérül egy a kaszárnya udvarára szolgáló ablak s egy éles hang elküldte:

— Vigyázz! Tisztelegj!

Ötszáz katona egyszerre Stellungba vágta magát s tisztelgett, vagy szalutált, a szerint, hogy volt-e puskája, vagy nem. A tiszteket is lenyűgözte a pillanat nagyszerűsége, ők sem mozdultak és nem is szóltak. A Himnusz mennydörgése elhalt a messzeségben.

— Mi történt? — kérdé az ezredes, aki lesietett az udvarra.

— Semmi! — felelt a főhadnagy — csak a száműzött haza gondolata vonult végig a katonák lelkén s köszöntötték.

teni és rájuk támaszkodni kell. Általában igaz az, amit Bismarck és utána újabban Bülow kancellár mondott, hogy Magyarországon a német elem nem veszedelmes. — Erdélyben pedig éppen a magyar állam egyik oszlopa lehet.

Minden művelt szász bírja többé kevésbé a magyar nyelvet és ma már annál is inkább tanulják, mert magyar egyetemekre járnak. Mint művelt nép ismeri és érzi kötelességeit a haza iránt. Nem hazaárulók a guba alatt, hanem közülök azok, a kik helyzetüket férdének találják, igen helyesen, egyszerűen kiválnak a magyar állam kötelességéből. Ezzel példát adnak a többi nemzetiségnek is, hogy mind az oláh, tót, szerb, stb. a ki nem bír a magyar nemzet tagja lenni, keressen magának jobb hazát. A mikor Elzász német uralom alá került, a francziák onnan átvándoroltak Franciaországba. Harmincz év után ma, ez a tartomány csaknem egészen német.

A szomszédságunkban van Románia, Szerbia, Oroszország stb. Nemzetiségi polgártársaink körül az, a ki saját fájának az államában óhajt élni, nem kell tengerre szálljon, csak átlép a határon.

Ismételten megköszönve a Szerkesztő ur szives figyelmét, őszinte nagyra-becsüléssel vagyok

készséges szolgája
Esterházy Sándor.

Debreczen gazdasági leírása.

— Zoltai Lajos könyvéről. —

Zoltai Lajos Debreczen multjának avatott tollu, fáradhatatlan történetírója egész könyvtárra való tanulmányt irt össze a régi Debreczenről. Most megjelent legújabb tanulmányával, kapcsolatban a *Hazánk* a következő érdemleges sorokat olvassuk:

A Magyar Gazdaszövetség néhány év alatt divatba hozta a városok, községek, faluk gazdasági leírását, kisebb lélegzetű gazdasági monografiákat, amilyenekből a Magyar Tudományos Akadémia gazdasági folyóirata is újabban mind többet közöl.

Ezen monográfiák nemcsak a tárgyukért érdekesek, nemcsak azért, mert úgy szólván mindegyik gazdasági életünk kevésbé ismert intimitásaiba avat be, hanem legtöbbször a szerző személyeért is, aki tudásával, szorgalmával, gazdasági és társadalmi érzékével s lelkiismeretes munkájával az ismeretlenség homályából szinte hirtelen felbukkan.

Annak idején hiradással voltunk róla, amikor a Magyar Gazdák Szemléje hasábjain az ottani városi segédlevéltárnok, Zoltai Lajos tollából Debreczen gazdasági leírásáról az első közlemények megjelentek. Azóta Zoltai dolgozata már a Gazdaszövetség értékes kiadványai között foglal helyet, amelyeknek nem csekély érdemök, hogy lassan-lassan gazdasági és társadalmi önmegismerésünkhöz vezetnek és így a javuláshoz az első legfontosabb előfeltételt megteremtik.

Debreczen a magyar képzeletben a legbüszkébb, leggazdagabb, legfüggetlenebb fajmagyarság tömör falanxát jelenti s fölösleges külön megokolnunk szenvedelmeseink érdeklődésünket az olyan mű iránt, mely e nép gazdasági életébe belevilágít. Zoltai évek lelkiismeretes munkájával kiszámította Debreczen polgárainak jelzalogos adósságait, a debreczeni hitelintézeteknél kipuhatolható kezizalogkölesönöket, kezeségi és váltóadósságokat, a közadók és egyéb közterhek nagyságát, külön feje-

zetet szentel az ingatlan birtok változásának, végül fölbecsüli Debreczen polgárainak ingó és ingatlan vagyonát.

A kép, amelyet így nyerünk, érdekes, tanulságos s természetes, hogy a debreczeni magyarság gazdasági eréjéről kapott benyomás fölemelő érzéssel tölt el minden magyar embert. De vannak aztán motívumok, amelyek aggodalmat váltanak ki belőlünk.

A modern változás olyan változásokat idézett elő Debreczen gazdasági életében, sok ember vagyoni viszonyaiban, amelyek méltán meg is döbbenhetik azokat a magyarokat, akik gondolkozni szoktak a körülöttük történőkn. A magyar szorgalom, a magyar munka, a magyar szerzősötön mellett ott settenkedik a magyar könnyelműség is, mely az örökké lesben álló, fürge mozgó kekk akkaporáló törekvéseit igen megkönnyíti s valóságos gazdasági hekatombákat okoz ebben a nagy magyar agrár-városban.

A birtokváltozások száma rengeteg nagy. „Az ingatlan vagyon, írja Zoltai, immár Debreczen termékeny nagy határában is elvesztette stabilitását. A kor uralkodó áramlata egymásután döntötte le az ősi institúciókat, amelyek apáink felfogása szerint az általános jólétet vagy legalább is a polgárság biztos megélhetését voltak hivatva előmozdítani.” Mindazok az okok és tényezők, amelyek a magyar föld eladósodását, az ingatlan mobilizálását előidézték, Debreczenben is ismétlődtek. Az új idők járása a *debreczeni kereskedői* rendet teljesen átforgatta. Hallgassuk meg a szerző szavait: „A kalmárkodó régi patriczius-családok néhányának kivételével abban hagyták apáik tisztes foglalkozását, akik pedig megmutatták, hogy a magyar faj is rátermett az üzleti életre és virágzóvá tudták tenni Debreczenben a mult századokbeli kereskedelmet. Az unokák csodálatos könnyű szerrel engedték át a piacot ugyan nem idegen nyelvű, de tulnyomólag idegen hangzású nevet viselő új embereknek.”

Nagyon érdekes végigtekinteni a hitelintézetek névsorán, amelyek jelzalogtartozásokat kebeleztettek be a debreczeni földekre. Megtaláljuk közöttük a Nagy-szebeni földhitelintézet nevét is. Így veri le az idegen tőke fürgesége a lomhább magyar tőkét. Amíg a debreczeni hitelintézetek vagy huszonöt millió betétet őriznek, a debreczeni magyar gazda a szászoknál eladósodik. A szász pedig veszedelmes accapareur, jóllehet a névsorban nem a legveszedelmesebb.

Zoltai könyve eléri azt a legnagyobb és legfőbb célját, amelyet az ilyen gazdasági monografiától elvárhatunk: mindenki, aki elolvassa, meggyőződéses hívévé és szószólójává léleszen annak a kolosszális pénzügyi műveletnek, amely immár hangosan és sürgősen kopogtat a magyar törvényhozás kapuin: a magyar földbirtok általános tehermentesítésének.

Egyetlen jó érzésű magyar hazafira sem lehet közömbös, hogy kiknél adósodnak el a magyar földbirtok-politika összes tervei és céljai a levegőben lógnak mindaddig, amíg mi tervezünk, a külföldi hittelezők, no meg éppen a nemzetiségi pénzintézetek pedig — végeznek.

Adatok a magyarság pusztulásához.

— Mikor a magunk keze is ver bennünket. —

Az erős magyar érzéssel szerkesztett *Debreczeni Protestáns Lap* állandóan adatokat közöl az erdélyrészi magyarság pusztulásáról és tévesztit-

séről. Az itt közölt adatokat is nevezett lapársunkból vettük át.

Segesváron a járásbiróság előtt 1899. évben egy székely asszony unitáriusnak mondotta magát. Három-négy hét mulva újra megjelen és már akkor „oláh vallású” volt. Figyelmeztetem, hogy nemrég még unitárius volt. Igaz — mondá — de áttértem az uram vallására, hogy ne járjanak kétfelé iskolába a gyermekek.

Pencin Miklós nyugalmazott törvényszéki bíró mondotta néhány héttel ezelőtt, hogy a fogarasi állami birtokokra a Székely-földről visz az állam székely cselédeket, munkásokat. De ha rosz fát tesznek a tüzre, akkor kiteszik a szürét családostól az állami birtokról. Az ilyeneknek a fiai aztán mind oláhok lesznek, mert senki se gondol velök. A nevezett nyugalmazott törvényszéki bíró, ki mellesleg megjegyve őt régi magyar családból származik, de ma már oláh, több oláhvá lett székely nevét említette fel. Tanu erre Padrah Sándor h.-szoboszlói közjegyző.

Segesváron egy oláh pap állott 1899-ben oláh szinek tüntető használatára miatt a járásbiróság előtt. Az albiró és a pap tárgyalás előtt az ügyről beszélgettek magyarul.

No tárgyaljuk — mondá az albiró — mondja el a tisztelendő ur, hogy volt az eset.

A pap elkezdte oláhu. A bíró figyelmezteti, hogy ő nem tud oláhu, mondja tehát magyarul. A pap a legarczátlanabb mosolylyal feleli, hogy viszkett a tenyerünk: „Most már tárgyalunk. Most már nem tudok magyarul”. A harag elfutott erre az arczátlanagra bennünket, és a bíró kénytelen volt türni, hogy oláhu beszéljen, ha nem teszi, fegyelmet kap. Az albiró Téri Géza volt.

Ezeket azért említem meg, mert csakugyan a magunk keze is ver bennünket.

Politikai híreink.

— Budapest, október 15. —

Tisza és az udvar. Bécsből értesülünk az alábbi érdekes és a jelenlegi politikai bonyodalmakat élesen megvilágító udvari eseményekről. Talán emlékülben van még, hogy a nyári szünet vége felé gróf Khuen-Héderváry meglátogatta gróf Tisza Istvánt. Ez a látogatás nem volt pusztá udvariassági tény, hanem Khuen-Héderváry akkor vitte meg gróf Tiszának az *udvar ultimátumát*, hogy a képviselőház összeülése után rögtön lásson hozzá a házszabályok revíziójához. *Tisza István tehát, ha nem bír most boldogulni az ellenzékkel, akkor bukott ember.* És csak az az egy mentsége lenne már, ha sikerülne az ellenzéknek rábírn, hogy bármiféle alakban, kompromisszum, vagy pártközi bizottság formájában járuljon hozzá a házszabályok módosításához. Az ellenzéknek azonban lehetőleg lesz annyi esze, hogy másodsor nem fog felülni Tiszának s nem enged részt ütni a magyar alkotmányon. Ennek sorsa és jövője ma kizárólag az ellenzéki pártok kezében van.

Apponyi Albert ünneplése. A magyar nemzeti szövetség szombat délelőtt tízedfél órakor üdvözölte Apponyi Albert grófot amerikai diadalutja alkalmából. Az ünneplés a képviselőház fogadótermében történt, a hová Apponyi Albert gróf néhány percczel tízedfél óra után lépett be. A nemzeti párt küldöttsége, Bujánovics Sándor udvari tanácsos volt képviselővel az élén, harsány eljenzéssel fogadta a grófot a megjelenésekor. Bujánovics Sándor ez után szép beszédben ecsetelte Apponyi gróf amerikai sikerét, a melyért az egész nemzet hálijára számíthat.

Apponyi Albert gróf nyomban válaszolt és megköszönte szívesen az ovációt. Azok az eredmények, amelyeket a magyar csoport Amerikában elért, fölélesztette azokat az emlékeket, a melyeket Kossuth Lajos Amerikában keltett, de fokozta is a magyarok iránt ott megnyilvánuló rokonszenvet is. Megemlékezett arról is, hogy örömmel tapasztalta, hogy Amerikában élő hazánkiai nem vetkeztek ki magyar mivoltukból. Bárha a mi nemzetiségeink itthon oly buzgósággal, lelkesedéssel énekelnek a magyar Hymnuszt, a mint ezt amerikai honfitársaink tették. Még egyszer megköszönte az ünneplést.

A nemzeti szövetség ezután kijelentette, hogy nem ejtette el az Amerikában járt magyar képviselőknél nagyobb keretben való ünneplését és felkérte Apponyi grófot a megjelenésre.

A szász király meghalt.

— Október 15. —

Drezdából érkezik a távirati hír, hogy György szász király az elmúlt éjjel éjfél után 2 órakor Pílnitzben meghalt. Ma reggel az egész városban a gyászlobogókat kintűzték. A királyi család ott volt a haldokló ágya körül. A halálesetről királyunkat még az éjjel táviratilag értesítették.

A szász király már hosszabb idő óta betegeskedett. Attól fogva, hogy Lujza hercegnő, a trónörökös felesége megszökött, a kedélye is annyira megrázkódott, hogy az orvosok már akkor is féltették az életét. Hozzájárult ehhez magas életkora és szervi betegsége is. Állítólag májbetegséget konstátáltak az orvosok és a legnagyobb kiméletet javasolták a beteg királynak. Ő azonban nem igen fogadott szót az orvosoknak és minden erejét megfeszítette, hogy talpon maradjon. A királyi családban előfordult tragikus események ugyanis megkövetelték, hogy a csorbát, amely a családon a trónörökösnek szökésével esett, kiköszörülje. Lujza hercegnő miatt a trónörökösrel is voltak kontroverziák, amelyek kedélyét még betegébbé tették. Hajthatatlan természete nem engedte, hogy a trónörökösnek eltévelyedését enyhébben ítéljék meg, míg a lágyszívű Frigyes Ágost trónörökös az enyhébb telfogás felé hajlott.

A sors igen nagy csapásokat mért az öreg királyra. Életének utolsó éveiben a keserűség, a szegyenkezés jutott osztályrészül neki. Családjában az egyenetlenség és a visszavonás volt napirenden. Majdnem minden egyes tagja a családnak kontroverziában volt a másikkal. A nézetek homlok-egyenest eltértek egymástól. A trónörökösnek szökése okozta mindezt. Nyílt vadak hangzottak el, amelyek a királyi családot érték és arról szóltak, hogy az udvarban ural-

kodó merev és szigorú konzervatív-klerikális irányzat kergatte el az udvartól a trónörökösnek, mert ez tette tarhetetlenné előtte az udvari életet.

Az a manifestum, amelyet az öreg király a trónörökösnek szökése előtt kiadott, az egyenetlenséget csak növelte a királyi családban. Maga a trónörökös helytelenítette elsősorban és emiatt állítólag heves jelenetek is voltak a király és trónörökös között. Nem csoda, ha ilyen nagy megrázkódások végre aláásták a király egészségét.

A szász király 1832. augusztus 8-án született Pílnitzben. Ott érte utól a halál is.

Országgyűlés.

(1904. október 15.)

A képviselőházi ülésnek az eseménye az volt, hogy Apponyi, ki a tengerentúl is oly nagy becsületet szerzett a magyarságnak, — beszél . . . Minden szem rája tapad, minden fül az ő ajkáról lesi a szót. És szájról-szájra száll a válasza, melyet a folyosón mondott Kossuth Ferencnek:

— A meddig a választási reform nincs a Ház asztalán, a házszabályok semmiféle reformjába bele nem megyek.

Elnök: Pellitzsch Artur báró. A kormányt Tisza István gróf kormányelnök és Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter képviseli.

Tisza István gróf kormányelnök egy számszéki jelentést terjeszt be az 1904. évi második országgyűlésről.

Beliczka Béni elnök beterjeszti az igazoló bizottság jelentését **Herzeg** Ferencz mandátumától, a mely teljesen rendben van. A Ház a képviselőt végleg igazolta, mert megválasztása óta harmincz nap eltelt és a mandátumot ki sem támadta meg.

Az interpellációs könyvet olvasták fel. **Gabányi Miklós** jegyzett be csupán interpellációt a 48-as honvédek érdekében.

A napirendre került a sor: az olasz provizorium folytatólagos tárgyalására.

Apponyi Albert beszél.

Apponyi Albert gróf az első szónok, a ki közgazdasági és politikai vonatkozásaiban akarja bírálni a javaslatot. Közjogi részében botlások vannak, közgazdasági sulya a szerződésnek pedig a borvámra alapul. A borvám visszavonását jelent, 1904-re 20 arany forintban volt megállapítva az olasz borvámja, most pedig október 15-től az év végéig aranyban 6 forint 50 kr. ellenében eresztjük be az olasz bort házassági cizellak címén. Ez határozott visszavonás. Ha tekinti, hogy Olaszországnak éppen olyan érdeke a szerződés, mint nekünk és ha tekinti, hogy ezért Olaszországnak kész volt a borvámklauzula elejteni, az a véleménye, hogy bortermeletünket meg lehetett volna menteni attól a mennyiségtől is, a mely ez év végéig oly alacsony vámhitel mellett Olaszországból hozzánk beözönlik. Azt hiszi ennél fogva, hogy nincs okunk a szerződés közgazdasági előnyeire oly annyira örülnünk. De kifogásolnia kell a szerződésnek rendelkezéssel való életbeléptetését is, mert hisz volt volna idő, hogy a szerződést rendes uton tető alá hozzuk. A parlament nyugodt volt, ki is fáradt már és abnormisan gyorsan végezte teendőit. És mégis rendelkezéssel, rendeletekkel dolgozik a kormányelnök. Ez valóságos plebisztárius caesarismus. (Taps a baloldalon.)

A kormányelnök valóságos politikai *san gene*. (Taps a baloldalon.) És tette ezeket a rendeleteket olyan törvénnyel szemben, amely olyan fontos alkotással függ össze,

mint az 1899. évi XXX. törvényezikk. Ez a törvény akkor a pártok megállapodása alapján alkotódott. Amikor Széll volt miniszterelnök az első terminust, az 1904. évet 1907-re, persze kellő ellentétek ellenében, kitolni akarta, ehhez az összes illetékes tényezők hozzájárulását kérte. Amikor Széll az 1899. évi XXX. t. cikk megsértésével vádolták, akkor Nagy Ferencz képviselő kelt védelmére, mondván, hogy ezt a törvényt mint más törvényt egyszerűen meg lehet változtatni. Széll Kálmán ez ellen azonban tiltakozott és állotta a megállapodásokat. Amikor a terminusnak 1094-ről 1907-re kitolása következett, ez az osztrák kormány érdekében történt, de Széll Kálmán ezért kompenzációkat kapott és kifejezésre jutott ez az 1899. évi XXX. t.-cikk 4-ik szakaszában, de a zárszóban is, hogy ha 1907-ig vámtarifa nem jönne létre, ez az Ausztriával való viszonyosság megsértését, megszüntetését jelenti. A mostani kormány nemcsak törvényhozói jogot usurpál, de usurpálja ezt a törvényhozásnak egyenes akarata ellen. (Helyeslés a baloldalon.) És usurpált azon a ponton, amelyen garanciáinkat Ausztriával szemben gyöngítette. (Helyeslés a baloldalon.)

Rosenberg előadó beszédét idézi az 1899. évi XXX. t.-cikkéről. Rosenberg most előadója ennek a javaslatnak. Akkor azt mondta, hogy míg autonóm vámtarifánk nincs, addig a külfölddel még csak tárgyalásokba sem bocsájtkozhatunk. Most pedig autonóm vámtarifa híján már magát a szerződést ajánlgatja elfogadására.

Polónyi Géza: Persze, mert mindenre kapható. (Zaj.)

Gabányi Miklós: Az elnök is haragszik, mert ő is mindenre kapható.

Elnök: Gabányit rendreutasítja.

Apponyi Albert gróf folytatja.

A nemzet most azt láthatja, hogy a kormány önkényesen magyarázza a törvényt. Hisz annyit maga a kormány is beismer, hogy formailag történt sérelem. Az 1899. évi XXX-ik törvényből a garanciákat elpárologtatta a kormány és az egész akció alarczából felénk néz az Ausztriával mindenáron való vámközösség megkötése. (Taps a baloldalon.) Amennyiben az 1899. évi XXX. t. cz. alkotásában résztvett és a mennyiben a megromlása folyamatban van, nem fogadja el a javaslatot és Kossuth határozati javaslatához járul. (Perczekig tartó eljenzés az egész ellenzéken.)

Tisza István válaszol.

Tisza István gróf kormányelnök emelkedett most fel szólásra. Most még nem akart beszélni, de válaszolnia kell Apponyi egynemely politikai kijelentésére. (Zajongás a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Olay Lajost megint, hogy csöndesen viselkedjék.

Tisza István gróf folytatja, hogy ha már felszólal, nem mellőzheti a beszéd közgazdasági részét sem. A mit Apponyi a borvámról mondott, az tévedésből eredhetett csak. A borvámklauzula elejtésével már tavaly tisztában volt mindenki, de arról is, hogy ezzel szemben az olaszok ellenértéket követelnek majd. De a végleges szerződés tervezetében már ki van mondva, hogy borvámkedvezményről szó ne legyen. Az olaszok, de mi is elmondhatjuk, hogy mindent megtett kiki a maga érdekében és így jött aztán létre a megállapodás. A helyzet az, hogy a míg előbb másfél millió hektoliter olasz bort fért el a közös vámtérületen, két-három év múlva szólóink annyira regenerálódnak, hogy a belső szükségletet fedezni képesek lesznek. Közben pedig a közös vámtérület fölszivhatja azt a mennyiségű olasz bort, amelyet addig behoznak. A kérdés az is, hogy azokat a közjogi atrocitásokat, amelyeket Apponyi említett, hogy sulyosak e, hogy egy fontos gazdasági megállapodásokat érettek meg-

döntünk. Apponyi azt mondta, hogy normalis uton is tető alá juthatott volna a szerződés, de rosszul ítéli meg az idő ökonomiáját. Ha a kormány a nyáron akarta volna le tárgyalni, akkor néhány hétig tarthatott volna még az országgyűlés ülése. Igaz, hogy ez kényelmi szempont, de tekintettel kellett lenni azokra a képviselőkre is, kiket magán gazdaságuk hívott haza és a kiknek anyagi érdekük volt koczkán. Az 1899. évi XXX. t. cikket helyeselte és helyesli ma is és a magyar kormánynak ma is kötelessége, hogy célját a törvénynek szolgálja, habár olyan eszközökkel is, a melyeket a viszonyok kézre adnak.

Ugyancsak hatályba tartja a kormány a törvény ama rendezését is, a melyek a külföldi kereskedelmi szerződések végleges megkötésére vonatkoznak. Téves felállítás a tételnek, hogy a mostan adott kérdésben előnyt adunk volna Ausztriának. Akkor követtünk volna el mulasztást Magyarország gazdasági érdeke ellen, ha a szerződésbe nem mentünk volna be. Az előadót is védelmébe veszi Apponyival szemben, mert Apponyi csak úgy talált támadási alapot az akkori előadói előterjesztésben, hogy a vonatkozó beszédben interpellál.

Mindég silány politikusként tartotta azt, a ki oportunistá volt nagy elvek dolgában, és az ilyen a legszebb jövők mellett sem fogja soha az ország érdekét szolgálni, mert az eszközöket nem a nagy indokhoz alkalmazza. Ajánlja a javaslatot elfogadásra. (Éljenzés a jobboldalon.)

Olay Lajos a házszabályokhoz szól, a mi nagy lármát kelt.

Apponyi személyes kérdésben.

Apponyi Albert szólalt fel ezután személyes kérdésben, tiltakozik az ellen, hogy ő könyelműen teljesítette volna képviselői kötelességeit. A kormánynak szabad keze volt, ha a viszonyosság megsértetik. Az 1899. 31. t. cz.-ben lefektetett garanciák érelyes felhasználását követeli. (Éljenzés.) Szünet következett.

Endrey Gyula hevesen támadja Tiszát, akit Nebantvirág Floridójához hasonlít, a ki a hunczokodásban Floridor, a szenteskedésben Coelestin. A kétszínűségét jellemezte Tiszának az ellenzék zajos helyeslése mellett.

Az ülés végén Gabányi Miklós interpellált. Az ülés vége 2 óra után.

Vármegyénk és vidéke.

A hajduszoboszlói dalegyet diszelnöke, a világhírű nagy zongora művész és zeneszerző gróf Zichy Géza a Pavillon összes helyiségeiben 1904. október 23-án Zichy-estélyt rendez. A Zichy-estélyen közreműködnek: Takács Jánosné urasszony, Czegedy Piroška, Gaszner Agicza, Gaszner Rózsika, Hetey Margit, Lengyel Irma, Striss Ilona, Szeredinszky Mártha urleányok, P. Nagy Zoltán, dr. Baltazár Dezzó, Szabó Antal, dr. Srochányi Béla, Jánossy Antal, Silágyi János, Bucsay István, Györfly Károly, Zsádon Lajos urak. Hangverseny kezdete este 7 órakor. A hangversenyt táncmulatság fogja követni. A hangverseny magas színvonalu mű-ora a következő:

1. „Szerenád,” gróf Zichy Gézától, előadja a dalegyet, zongorán kíséri P. Nagy Zoltán zene-tanár ur.
2. Kovács Gyula dalegyleti elnök üdvözlő beszéde.
3. Mithologiai előkép. A muzsák üdvözlője. Személyesítők: Mnemosyaa Takács Jánosné urasszony. Kilió Striss Ilona urleány. Euterpe Lengyel Irma urleány. Terpsichore Gaszner Rózsika urleány. Erató Czegedy Piroška urleány. Polymnia

Szeredinszky Mártha urleány. Uránia Hetey Margit urleány. Calliope Gaszner Agicza urleány.

4. „Rákóczy levéldala” Zichy Géza gróf „Nemo” cz. dalművéből, éneklő Jánossy Antal ur, zongorán kíséri P. Nagy Zoltán ur.

5. Szavalt, Zichy Géza gróf „Nemo” cz. dalművének szövegéből. Előadja dr. Baltazár Dezzó ur.

6. „Rákóczy-dal,” Zichy Géza gróf „Nemo” cz. dalművéből, éneklő Szabó Antal ur, zongorán kíséri Tóth Lajos ur.

7. „Rákóczy kar,” Zichy Géza gróf „Nemo” cz. dalművéből, éneklő a dalegyet, zongorán kíséri P. Nagy Zoltán ur.

Tánczrendező bizottság: Elnök: Foghty János. Alelnök: Ludány Géza és Körner Géza. Rendező bizottsági tagok: Dr. Hamvai Kovács Bálint, Varga Elemér, Dr. Trochányi Béla, Dr. Nábráczky Béla, Dr. Benkő Lajos, Dr. Török Vilmos, Székely József, Kállay Sándor, Jóvér Gábor, Márton Lajos, Némethy Gábor, Mayer Kálmán, Rex Ferencz, Kovács László, Sztrapkovits István, Vig Árpád, Schiffer József, Áron Lajos, Kovács Barnabás, Striss Lajos, ifju Váci Ferencz.

Lelencz telep Nádudvaron. A debreczeni állami gyermekmenhely megbízásából dr. Strelinger Győző, a gyermekmenhely orvosa Nádudvaron járt, hogy ott gyermekmenhely telepet létesítsen. A kiküldött orvos a községet a telep létesítésére alkalmasnak találta és legközelebb Nádudvaron is helyeznek el lelenczgyermekeket.

Csendőrsörök vizsgálata. A debreczeni csendőrszárnyparancsnok, gróf Csáky százados a hajdumegyei csendőrsörök vizsgálata céljából szemleutrá indult.

Az amerikai sajtó Barabásról.

[Magyarok [Clevelandban.]

Most, mikor az Amerikát járt magyarok már visszaérkeztek, a kezünkbe kerül több clevelandi ujság, mely ünnepi helyen, nagy terjedelemben foglalkozik a nevezetes napokkal. Hosszu ideje, a Kossuth-szobor leleplezése óta — mondják a lapok — ismét egy közös örömeztében forradtak össze a lelkek s a lelkesedés valóságos diadalmenetté varázsolta az utat, mely nemzetünknek az egész emberiséget boldogító világébe magasztos eszméjéért a toll s a szó hatalmas harcát folytató nagyjait, büszkeségeit, egy napig a clevelandi magyarság kedves vendégeit ide elvezette.

Ott látjuk a Magyarok Vasárnapja című lapban a bevonulást képen is. A magyarok a Szt. Erzsébet templom elé érkeznek meg. Egy angol nyelvű ujságban pedig jó ismerős arc néz felénk. Ott látható Barabás Béla dr. diszmagyaros képe. Barabásnak, ki nevével együtt tette meg a nagy utat, szép szerep jutott Clevelandban is. Apponyi Albert gróf után ő beszélt a Kossuth-szobor előtt. Mikor befejezte, mondván: „Isten adj hazánknak szebb és boldogabb jövőt”, frenetikus taps hangzott fel — írja a Magyar Hirmondó.

Külön cikkelyben emlékezik meg Barabásról a Waechter und Anzeiger című német nyelvű lap. Barabás iskolatársa Perczel Lajos közjegyzőnek, a clevelandi magyarság egyik vezéremberének, akinek vendége volt clevelandi tartózkodása alatt. Előbb érkezett ide meg, mint a magyar küldöttség s ünnepélyes fogadtatásban volt része. Közkívánatra beszélnie kellett szavait elragadtatással fogadta a közönség.

Különös hatást kelt, amint egy óriás méretű angol ujságból hozzánk szól a kiáltás: „Éljen Barabás!” Ez a kezdete egy

hosszabb cikknek, melyben Barabás Béla dr.-t méltatják.

Barabás Béla dicsőséget így szerzett hazájának a tengeren túl is.

Mi az ujság?

A „pokolsár” áldozatai. „Pokolsár”-nak hívják a székelyek a kovásznai szénsavban gazdag talajt. A pokolsár már nem egy embert ölt meg. Nemrég — mint annak idején hirül adtuk — két ember esett áldozatul a kovásznai állami iskola pinczéjében, a talajból kiömlő gyilkos gázoknak. Az egyik Szük András köfaragó, a másik Barta György ács. Az épülő állami iskola pinczéjének — mint Kovásznáról írják — újabb áldozata van. Vajna Istvánné, valószínűleg családi perpatvar miatt e hó 10-én éjjel a pinczeablak nyílását elzáró léczezetet kibontva, lement a még most is gyilkoló szénsavtól gőzölgő üregbe s mindjárt az ablak alatt egyik sarokban meghalt. A másik sarokban egy macska meg egy fecske hullája fekszik . . . Alig pár hét alatt az iskola szénsavas pinczéje már 3 embernek oltotta ki életét.

Az örült gymnazista vérengzése.

Borzasztó vérengzést vitt véghez Pistynben egy Kossow melletti faluban Skowrowski Márton 14 éves gymnazista. A tanulót borzasztó idegessége miatt kivették az iskolából és otthon kezelték. Az elmúlt éjjel hirtelen örültségi rohamban megölte egy baltával 70 éves apját, anyját és 22 éves fivérét. A borzasztó hármasság gyilkosság elkövetése után pedig jókedvűen hívta a szomszédokat, hadd lássák az ő művét. A megörült tanulót a rendőrségnek adták át.

Hamlet sirjának veszedelme. A történelmi emlékeknek és műemlékeknek legnagyobb ellensége a haladás. Ahol házat, vasutat építenek, ott vége van a romantikának, mert az élő ember szükséglete erősebb a holt emléknél, amely elfoglalja az élő ember elől a helyet. Rómában minduntalan fellázad a sajtó egy-egy újabb vandalizmus ellen, amely régi műemlékeket pusztít. Ruskin, a természet legnagyobb barátja különösen a romantikus vidékeket féltette a „haladástól”, vagyis a vasuttól. Mint most dán ujságok jelentik, a vasut „Hamlet sirját” fenyegeti. Helsingör környékén, Marienlyst község közelében van ez a sir, amelyet a néphagyomány Hamlet sirjának tart. Közelében van az „Ofélia forrása” is. Így került össze a világ legszomorubb szerelmes párja egy sir és egy forrás képében. A nevezetes helyre, amely fellett a Shakespeare költészetének szelleme lebeg, évenként sok ezer külföldi vándor szokta felkeresni. Ezt a Hamlet-romantikát most veszedelem fenyegeti. Az új dánországi vasutnak, amely az északi tavak vidékén visz keresztül, a Hamlet sirján is keresztül kellene gázolni. A Hamlet sirjának tehát tágulnia

kell, hogy helyet adjon a vasut sir-párjának. A helsingöri ujságok el van-nak keseredve a kormány intézkedése ellen.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 18. Bérletszünet.
Debreczen, vasárnap, 1904. október 16 án :
délután 3 óraker, félhelyárakkal :

Sabin nők elrablása.

Bohózat 3 felvonásban. Írták : Schöntán Pál
és Ferencz. Fordította : Benedek Gyula.

Személyek : Bányai Márton, tanár — Csiky László, Borbála, neje — Arday Ida, Etelka, leánya — P. Menszáros Margit, Dr. Szilvássy Béla — Palágyi Lajos, Irma, neje — Jeszenszky Irén, Marosán Bogdán — Szilágyi Aladár, Endre, fia, álnéven Szendeffy — Csontos Gyula, Rettegri Fridolin, színigazgató — Faragó Ödön, Róza, szobalány Bányainál — Püspöki Rózsá, Mari, szobalány Szilvássynál — Térey Ilonka, Kobak, iskolaszolga — Arday Árpád.

Folyó szám 19. Bérletszünet.
Este 7 $\frac{1}{2}$ óraker, bérletszünetben — Először :

Kis császár.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irta :
Stoll Károly.

Személyek : X-ik Károly, francia király — Faragó Ödön, Clarisse, népies nevén Chate-blonde — Rózsá, Lili, Louis d' Ecourselles marquis — Iványi Antal — Guitri apó — Szilágyi Aladár, Rocco, fia — Sugár Aranka, Micheline anyó — Havasi Szid, Rose, leánya — Krémerné Lili, Pierre, népinekes — Mezei Andor, Jovita, cigányleány — Kományi Mária stb.

Mgyar „meiningeniek.“

Hir komámasszony pörge, szapora nyelve sok mindenfélét röpitett szélnek, amióta Makó Lajos színház dolgában amolyan kintre bentre vagyon, a csapongó fantázia már mindent megkísérlett vele. Hol emez, hol amaz város színigazgatójának kiáltották ki ; hol a ruthén akció kormánybiztosának, sőt már állami főfokellenőrnek is.

A száraz tényállás pediglen az, ha Makó Kolozsvár, Szeged, esetleg Pozsony színigazgatásától elesnek, úgy egyelőre a normális színigazgatástól elesnek, úgy egyelőre a normális színigazgatástól visszavonul.

Ebben az esetben valószínű, hogy egyik fővárosi színház rendezője és színésze lesz, ami tekintve magasfoku képzettségét és igazi verbéli művész mivoltát, bármely fővárosi színháznak díszére válnék.

Sokkal érdekesebb azonban az a terve, hogy 10—12 magas irodalmi színben álló társadalmi színmű és vigjáték mintaszerű előadására elsőrangú előadó személyzetet szerződött, akikkel a nagyobb városokban

10—19 estén át vendégszerepelne. Így aztán a vidék közönségének alkalma lesz évenként legalább 10 olyan előadást látnia, amelynek előkészítésében nem a napról napra való ideges kapkodás, hanem a minden legapróbb részletre kiterjedő abszolút művészi gondosság dominálna. Minden esetre ez volna az első színjátszó társaság a vidéken, amely czélszerű, egységes, befejezett művészettel, zavartalan művelvezetést nyújtana a vidéki színházlátogató közönségnek.

Egy primadonna-regény vége.

Rédei Szidi a Népszínház ünnepeit primadonnájának évek óta húzódo válóperéről van szó, mely tegnap kibéküléssel végződött a nagyváradi tábla előtt.

Köztudomású, hogy Rédei Szidi még Nagyváradra jövetele előtt válópört indított férje, Mandel Vilmos aradi ügyvéd ellen. Emlékeztet az a szomorú, a primadonnának oly sok fájdalmat okozó küzdelem, a melyet a pörlekedő házastársak gyermekükért folytattak. Itt Váradon érte a primadonnát a lesújtó bírói határozat, hogy ő nem nevelheti rajongva szeretett kislát.

Azóta a pör tovább folyt s az aradi törvényszék választó ítélete a nagyváradi tábla elé került.

Tegnapra volt kitűzve az érdekes pörben a főtárgyalás, a melyet egy váratlan fordulat tett feleslegessé. A primadonna táviratilag a pör megszüntetését kérte a bíróságtól s egyidejűleg Mandel Vilmostól érkező levél a férj beleegyezését hozta a válóper megszüntetéséhez.

Ezekből a jelekből tehát az következik, hogy a pörlekedő házastársak kölcsönösen megbékültek és hogy a művész nő szinpadai kirándulásáról visszatér az elhagyott otthonba. A regénynek ez a legjobb befejezése.

Bizánc. Negyedszer került színre. A debreczeni közönség kezd hozzá — melegedni e nagyszerű alkotáshoz s kezd megérteni mélyebb czélzatát, kezdi élvezni magával ragadó költőiségét. Az előadás sokat csiszolódott a bemutató óta. A főbb szereplők elfogadhatót nyújtanak ; mert a mű varázsa őket is rabokul ejti. Palágyi Konstantinja elég stilszerű, de annyira álmatagon, vontatottan beszél, hogy felehatást agyonüti e modorával. Jeszenszky né belenött szerepébe ; egyik legjobb alakítását nyújtja Iréne császárnőben. Sok költőiség önti el a Menszáros Margit szavait. Az előadók élén ma is Sebestyén Géza állt, akinek Giovannija értelmet és érzelmet foglalkoztató művészi alkotás. Csak a néma szereplők nem álmódják ma sem, hogy milyen fontos szerepet kellene nekik is betölteniök. **O. G.**

Lear király. Hétfőn kerül színre Shakespeare 5 felvonásos tragédiája a „Lear király“, melynek a czim szerepét Csiky László játssza, kivüle részt vesz a darabban az egész drámai személyzet.

Szoer Ilonka, a bűbajos szőke primadonna, aki művészetével a debreczeni közönséget is meghódította, férjhez megy. A szépséges diva tegnap, szombaton esküdt örök hűséget Márkus Rezsőnek, a m. kir. Operaház kiváló karmesterének Budapestben. Szoer Ilonka továbbra is tagja marad az Operaháznak.

A primadonna férjhez megy. Szegedi Zelma a Nádasdi-szintársulat primadonnája férjhez megy Kaposvárott és egygyel több lesz a szép asszonyok száma. Szegedi Zelma már most visszavonul a szinpadtól, s Nádasdy színigazgató K. Tarnay Leonát szerződtette a helyére.

Jövő heti műsor. Hétfőn Lear király, tragédia. Kedden másodszer Kis császár, operett. Szerdán harmadszer Kis császár, operett. Csütörtökön negyedszer Kis császár, operett. Pénteken Szokimondó asszonyosság, színmű. Szombaton Durand és Durand, bohózat. Vasárnap délután Mikádó, operett. Vasárnap este először Kis pajtás, vigjáték.

Egyházak és iskolák.

Istentiszteletek. A vasárnapi istentiszteletek sorrendje a következő : az ev. ref. templomokban : a Nagytemplomban Uray Sándor püspöki segédlelkész, a Kistemplomban Kolozsváry Mihály esküdt felügyelő, a Kossuth utcai templomban Szele György lelkész, az Ispótytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész, a szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Homokkertben egy hittanhallgató.

A róm. kath templomban vasárnap okt. 16-án délelőtt 6 óraker miséznek Varju Lajos, 7 óraker Szabó István, 8 óraker egyik kegyesrendi tanár a főgymn. növendékek részére. 9 óraker az ünnepélyes nagymisést dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános mondja segédlettel ; nagymise után Szabó István prédikál. Háromnegyed 11 kor a Svetits zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond. Fél 12 kor miséznek Nyári Ignác. Délután fél 3-ker dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános kereszténytanítást tart. 3 óraker litánia, utána Rózsafüzér. 5 óraker a Szent-József társulatának hónapos ájtatosságát végzi dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános, szent beszéd és litániával.

Az ágost. hitv. ev. templomban Marteny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában : 6 óraker reggeli istentiszteletek, délelőtt 9 óraker sz. mise, délután 3 óraker vecsernye, 4 óraker rózsafüzér ájtatosság.

Tanító nem lehet zsinati képviselő. Már megirtuk, hogy az egyházkerület zsinati képviselőit igazoló bizottság Simon Károly hadházi tanító zsinati póttag-ságát elbírálás alá vette. És a képviselői megbízatását nem igazolta, mert korábbi határozat szerint tanítói képesítéssel nem lehet a zsinati képviselőiséget viselni. Erre is rálehet mondani, hogy nem a XX-dik századba illő, avatag, vaskalapos felfogás egyházunk kiváló tanítóit ennyire lebecsülni.

Majláth püspök kalocsai érsek. A kalocsai „Ujság“ írja : Még a nyár folyamán kevéssel Császká érsek halála után — jól értesült forrásból értesülve — megirtuk, hogy a kalocsai érseki széket gróf Majláth Gusztáv, erdélyi róm. kath. püspökkel fogják betölteni. Majláth püspök azonban még kevéssé ideje, hogy főpapi székhöz jutott, így az érsekké történendő kinevezése, tekintettel az ország többi hivatalaikban sokkal idősebb egyházi méltóságokra — még igen korai volna. Így a kalocsai érsekségre most más főpapot fognak kinevezni, de ez a kineve-

Chylinski Gy. Utóda

fényképészeti műterme

DEBRECZEN, Piacz-utca 41. sz. alatt

a legkényesebb művészi izlést is kielégítő fényképek mérsékelt árak mellett készülnek.

Ugyanott olajmestményeki akvarellek, fénykép-nagyítások és oleografiák is a legszebb kivitelben készülnek.

zés is csak Majláth püspök érdekében történik. — A király kalocsai érsekké ugyanis Bubits Zsigmond kassai püspököt fogja kinevezni. Ezt a kinevezést immár befejezettek lehet tekinteni. A kinevezés reánk nézve azért érdekes, mert Bubits már 85 éves aggyastán és így az ő érsekségre csak mód volna arra, hogy utána Majláth Gusztáv gróf juthasson a kalocsai érseki székbe.

Társas-élet.

A hajdusági fiatal író, Deák *Juliska* szépirodalmi kedves munkatársunk most a „hajdumondások” gyűjtésére és megírására használja eleven tollát. Bemutatoul itt közöljük az alábbadott nánási hajdu mondás eredetét. :

(Kicsit néz ki belőle, mint Szóláth József a paszulyból.)

Nem valami nagyon szerethette Szóláth József uram a paszulyt, a mit ez a röpke mondás is bizonyít, a minek az eredetét akarom elmondani.

Bizony csekélyke téma ez, mint egy színes szappan buborék, csak olyan. Felvilágot egy percze a szemünk előtt, elpattan, aztán elfeledjük az újert, a következőt.

Hát olyan formán esett ez a dolog, hogy Szóláth József uramnak az élete párja a hátára adott Peregrinus napján (ez is elmaradt már, a *Peregrinus napi paszuly vetés*) a hátára adott — mondom — egy kőárny sárga paszulyt, hogy vinné ki az ugarba, rakná el a tengeri közép barázdájába, ott nem foglal el haszonra való helyet, megtér; a mit terem, ingyen adja.

Dohogott az uton egyre-másra Szóláth uram, hogy így, hogy úgy „főve kék elvetni a pokolra való takarmányát, három mázsába sincs egy kanál zsir. Minek az olyan eledel?” Ugy hogy mikorra kiért, annyira felbőszítette maga magát a szegény ártatlan paszuly ellen, hogy odaki ásott egy nagyobb gödröt a tengeri föld végén, abba öntötte a paszulyt, de azért tisztességesen be is kaparta, azután hazament.

Telt-múlt az idő. Szóláthné asszonyom már azt gondolta, lehetne is talán zöld paszulyt szedni ama híres vetésről. Kiküldte az urát, nézné meg a paszulyt, hanyadra van?

Persze, a hogy kikelt az Istenadta paszuly, még csirájában agyonfojtotta egymást.

— Alig hogy beért Szóláth uram a pitarajtón, kérdi a felesége:

— Na, hát a paszuly?

— Hát, hallod anyjok, kicsit nézek ki belőle...

Na ez csak megvolt, de valamelyik szomszédasszony is hallotta, Szóláth uram ezen mondását és csakhamar általános mondássá is vált. Bosszantották is vele eleget Szóláth uramat; de végül olyan közmondássá vált, hogy a nánási ember, ha már legmélyebb megvetését akarja kifejezni valami iránt, csak azt mondja:

— „Kicsit nézek ki belőle, mint Szóláth József a paszulyból.”

Deák *Juliska*.

Felhívás előfizetésre.

Október 15-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési díj:

Helyben egy óra 1 korona.

Vidékre egy óra 1 korona 50 fillér.

Előfizethetni a hó bármelyik napjától. Mutatványszámot kívánatra 14 napig ingyen küldünk.

A *Debreczeni Független Ujságot* helyben — egyes példányoként — is lehet megrendelni, mely esetben a lap pontosan házhoz küldetik, és a kézbesítéskor fizethető, a lap ára 2 krajczár.

A *Debreczeni Független Ujság* minden régi és újonnan belépő előfizetője teljesen ingyen kapja a december elején 1905. évre szóló *Nagy Képes Naptárunkat*, mely a gazdag irodalmi olvasmányokon kívül *Debreczen és Hajdúvármegye teljes czimtarát* fogja tartalmazni.

Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal Piac-u. 47/49. Telefon 18 és 339, valamint a lap kézbesítői.

UJDONSÁGOK.

A mi naptárunkról.

Már a végén járunk ezen esztendőnek, a mely esztendővel lapunk első éve is lezáródik. Munkában és sikerekben gazdag esztendőnk; mert még az esztendő végén sem vagyunk, már is büszkén, a sikereinkre, az elért eredményeinkre mutatva mondhatjuk, hogy nemcsak a kezdet sokoldalról erőszakosan és fondorlatosan támasztott nehézségeit is leküzdöttük, hanem biztos alapját is megvetettük lapunknak, melyet szókimondás és tisztes nyílt magyar elvei, változatossága miatt paratlan rokonszenvenvel fogadott és karolt fel a nagymagyar város és vidék jobb izlésű közönsége.

Ez a nagy-rokonszeny, ez a napról-nap a sokszorozódó támogatás lapunkat már a rövid idő alatt annyira megizmosította, hogy mi a közönségünk iránti hálaunkat és szeretetünket már most képesek vagyunk egy páratlan szép kiállítású és minden családban nélkülözhetetlen díszművel viszonzni. Ez a díszmű, mely feltűnést fog kelteni, a *Debreczeni Független Ujság* 1905. évi nagy naptárja lesz.

Szerkesztőség, mint kiadóhivatal vállaltva buzgólkodik e műnek olyan gazdag kiállításán, hogy az megjelenésekor igazi eseményt képezzen. Azt is fog képezni, mert a több husz nagy ivre terjedő a naptári időmutató, a városi és vármegyei pontos czimtaron kívül mintegy száz képet és a kiváló irodalmi, a szórakoztató, a közhasznú műveknek, helyi és országos nevű íróktól, egész tömegét foglalja magában.

A *Debreczeni Független Ujság* nyomdája már nagy részét elkészítette a szép műnek, amelyet f. évi december hó első felében bocsátunk ki. Ezt a gazdag tartalmu, meglepően díszes kiállítású nagy naptárt teljesen ingyen kapják meg lapunk előfizetői, hirdetői és azok is, akik most újonnan fizetnek elő a *Debreczeni Független Ujságra*.

Angol missionárius Debreczenben.

— A keresztyén diákok világszövetsége. —

Külföldi vendége lesz ismét a napokban Debreczenben. Mac Lean ur, az indiai missio egyik angol lelkésze, ki most Európába szerte körutat tesz a keresztyén diákok világszövetségének megbízásából, a napokban Magyarországra jött, hogy hazánk 22 protestáns főiskolájának ifjúságát is a szövetséghez való csatlakozásra hívja. A külföldön, különösen Angliában, Németországban és Dániában évek óta fennáll és áldásosan működik ez a világszövetség, melynek célja a keresztyén jellemképzés. Ezt a nagy czélt a szövetség a biblia ismertetésével és pedig akként szolgálja, hogy bibliaolvasás és tanulmányozó estéken gyűjti össze, vagy olyan nemes szórakozásban részesíti tagjait, mely megóvja azokat bármily kicsinyes czélú, vagy éppen erkölcsien élvezetek keresésétől, s ekként a testi-lelki elzüléstől.

Hazánk protestáns ifjúságára nagy reménységgel néz a világszövetség vezetősége és éppen ezért bizta meg Mac Lean Forgács Gyula budapesti ref. helyettes-lelkész kíséretében meglátogatja hazánk főiskoláit, s ezek között természetesen előkelő helyen Debreczent is, hova kedden d. e. 11 óra 17 perczkor érkezik.

Fogadásáról a Hittanszaki Önképző Társulat gondoskodott, s vendégeinek érkezésekor az akadémiai ifjúsággal kivonul a pályaudvarra, hol Balogh Ferencz theol. tanár fogja üdvözölni az érkezőket.

Ugyancsak a Hittanszaki Önképző Társulat kedden, 18-án délután 3 órakor a főiskola oratoriumában nagy díszgyűlést rendez, melynek programja a következő:

1. Ének.
2. Makay Kálmán 3 th. imádkozik.
3. Kövér Árpád szénior üdvözlő beszéde.
4. Mac Lean ur előadást tart a keresztyén diákok világszövetségéről.
5. Ének.

A Hittanszaki Önképző Társulat felkéri mindazokat, akik az említettek iránt érdeklődnek, hogy úgy az érkezésnél, mint a díszgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Mac Lean lelkész Debreczenből a szerdán reggeli gyorsvonattal fog továbbutazni.

— **Személyi hírek.** Szabó Kálmán katonai tanácsnok hazaérkezett Budapestről. — Maloayai Dezső író, a „Budapesti Hírlap” munkatársa Debreczenbe érkezett.

— **A kamara új tagja.** Szedlák József elhalálása folytán a kamara elnöksége a póttagok sorából *Stegmüller Árpád* építészt hívta be kamarai rendes tagnak. Ez alkalomból az elnökség szívélyesen üdvözölte az új tagot, kinek buzgóságától és képzettségétől az ipari közérdekek szolgálatában a legjobb eredményeket várja.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt héten a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál házasságot kötöttek: Kürthy István—Kovács Sarolta, Mihálics Pál—Siegmetth Frida, Pócsi Mihály—Szikszai Juliánna, Szilágyi József—Varga Mária, Szabó László—Rúskó Teréz, Kása Lajos—Maklári Róza, összesen 6 pár.

— **Kivándorlás.** A nem szakképzett munkásokra Amerikában a legteljesebb nyomor vár és mégis a kivándorlásra szánta a fejét *Ókrós Bálint* 34 éves napszámos, pedig magában New Yorkban 70.000 idegen napszámos van már hónapok óta kenyér nélkül. A szegény *Ókrós Bálint* debreczeni napszámost azonban nem riasztja vissza ez, hanem megy a szerencsét keresni, mintha bizony arany teremne a new-yorki kövezeten és csak a markát kell kinyitni az embernek, mindjárt belerepül a dollár.

Gőzmosóda

fehérenműekre

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő kocsi.

— **Uj kórházi orvos.** A debreczeni közkórháznál megüresedett alorvosi állást dr. Halász Lajos fővárosi orvos nyerte el, aki el is foglalta már állását.

— **Pótadónk 35% lesz.** A jövő évi köz költségvetés munkájával a tanács teljesen elkészült és a közgyűlésnek 35% pótadó kivetését fogja javasolni.

— **Gyűlések a kamaránál.** A most következő héten a kamara bizottsági tartanak ülést, hogy szakvéleményeket állapítsanak meg a bíróságok által a kamarához áttett különféle kereskedelmi peres ügyekben. Ez alkalommal fogják az államsegélyes és egyéb kérvényeket is elintézni, valamint kezdetét veszi a közgyűlésnek fentartott szakkérdések előkészítése.

— **Az árverési oszarnok.** Most már boldog lesz Debreczen. Az első debreczeni kézi zálogkölcsönintézet részvénytársaság árverési oszarnokot létesít mintegy 90,000 korona befektetéssel és azon kérelmet intézte a tanácshoz, hogy terjesztené fel pártolólag azon kérését, hogy ezen tervezett üzlet gyakorlása 25 évre terjedőleg a kizárólagossági jogot elnyerhesse.

— **Eljegyzések.** A hét folyamán kihirdetés végett a következő eljegyzéseket jelentették be: Kabai János Kecskés Eszterrel, Békési Imre Kovács Rózával, Szabó József Szücs Juliánnával, Farkas Lajos Boros Zsuzsánnával, Kovács Kálmán Ács Nagy Erzsébettel, Gere Miklós Földvári Erzsébettel, Kun József Andirkó Juliánnával, Papp Dénes Nagy Etelkával, Szabó Zsigmond Kalmár Juliánnával, dr. Kérészy Árpád Propper Ilonával, Barta Kis Péter özv. Benke Lajosnéval, Gabara Jenő Gulyás Juliánnával, Bernáth János Jobbágy Juliánnával, Horváth Miklós Szabó Rózával, Balázs Mátyás Horváth Zsuzsánnával, Csetreki Károly Szepesi Eszterrel, Vas András Dóró Máriával, Torday Sándor Békési Erzsébettel, Nagy Márton özv. Masku Mihálynéval, Szücs Gyula Hina Annával.

— **Nem lesz házbéradó.** A város külterületén eszközölt összeírás eredménye örvendetes, mert Debreczenben házbéradót ennek alapján nem lehet behozni. A város belterületén november 1-én kezdik az összeírást. Debreczenben nem lesz házbéradó.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten összesen 61 születést — 38 fiú 23 leány — és ezzel szemben 29 halálozást jelentettek be. A természetes szaporodás tehát 32.

— **A Debreczeni Munkás Dalegyetel** október hó 16-án, vasárnap az „Arany Bika” disztermében Husz Lajos egyleti karnagy vezetése mellett Kiss Béla zenekarának közreműködésével könyvtárának gyarapítása végett zártkörű dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 és fél órakor. Beléptijegy személyenként 1 k. 40 f. Előre váltott jegy 1 k. 20 f. Műsor: Nyitány... előadja a zenekar. 2. Dalünnepen Thern K.-tól, előadja a dalegyetel. 3. Édes lánykám... Hubertől; előadja a dalegyetel. 4. Régi nótá Lányitól, előadja a dalegyetel. 5. Loreley... Silchertől, előadja a dalegyetel. 6. Rákóczy induló Hubertől, zenekísérettel előadja a dalegyetel. Hangverseny után táncz.

— **Az osztálysorsjáték** szombati húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

25.000 koronát nyert: 28593.

10.000 koronát nyertek: 43598 54563 56050 82453

5000 koronát nyertek: 47354 61614 108501.

2000 koronát nyertek 18 5874 24253 27589 29398 38660 39820 53067 53460 56150 61281 78593 81961 86451 86566 88143 108444.

1000 koronát nyertek 4935 5970 9105 12410 15379 16494 23337 23369 24898 27290 35149 37023 38166 44929 56153 54809 56495 56967 61323 64128 64222 65334 66445 67885 73851 77222 83068 90820 91103 94762 98250 99900 102894 103566 15305 105437 107726.

500 koronát nyertek: 714 753 4579 7027 7538 12194 13061 17254 18588 18725 19450 23694 25270 26020 27425 28438 33179 34715 37061 38756 40114 40150 40914 41583 42040 43494 44057 44082 44188 44650 45005 47076 47516 47893 48577 48697 49284 53879 54512 56362 56882 57417 58614 61974 62050 63793 64267 64816 70874 72116 73586 75468 75980 78581 80808 80920 81499 81744 84589 87764 87779 89201 91078 91957 95389 96477 98066 107708 107525 107682 109307.

— **Árlejtés a bábaképző építésért.** A bábaképző építésére 323,832 korona összeggel árlejtést hirdetett a város. Az ajánlatok beadásának határideje vasárnap délelőtt 10 órakor jár le és mindjárt azután felbontják a beérkezett ajánlatokat.

— **Meghaltak.** Soós István ev. ref. 45 éves kútfuró, Marjai Istvánné Nagy Borbalt ev. ref. 82 éves, Gyökös Erzsébet ev. ref. 15 hónapos, Schvarcz Béla izraelita 1 hónapos csecsemők.

— **Birkózó verseny Debreczenben.** A tornacsarnokban a hónap 25-én országos amatőr birkózóverseny lesz. A nevezések október 25-ig Horvay Róbert dr. tanárnál jelentendők be.

— **Eltörte a czimborája karját.** A kútnál itattak Kovács Gábor és Kerekes Sándor talyigások és közben összevesztek. Kerekes annyira nekidühödött, hogy a vedret teljes erejével Kovácshoz vágta, úgy hogy a szegény öreg embernek eltört a karja. A durva talyigás ellen az eljárást megindították.

— **Betörés az iparkávéházba.** A város legforgalmasabb utvonala mellett vakmerő betörést követett el szombaton hajnalban ismeretlen tettes. A betörésről a rendőrség az alábbi értesítést adta ki: Folyó hó 15-én virradóra Klein József Sas-utca 4. szám alatti lakos kárára betörés útján 1 drb arany karikagyűrű 10 korona, 6 drb. ezüst zsebóra 50 korona, 1 drb. női gyűrű briliáns kövel 30 korona, 3 drb női arany gyűrű 30 korona, 4 drb különféle férfi arany gyűrű 24 korona, 1 drb arany Szent György tallér 20 korona, 2 drb zálogjegy gyűrűről 4 korona, készpénz 94 korona, összesen 182 korona értékben ismeretlen tettes által ellopatott. A betörő a házpinczéjében rejtőzködött és a záróra után, mikor a kávéházból már mindenki eltávozott, az udvar felőli ajtót felfeszítette és úgy hatolt be a kávéházba. A helyzettel ismerős lehetett, mert

egyenesen azon fiókokat feszítette fel, ahol a főpinczér a zálogba maradt értéktárgyakat szokta tartani. A vakmerő betörő semmi nyomot nem hagyott maga után.

— **Enyveskezü oselédlány.** Andirkó Mária főzőnő Széchényi utca 25. számu háznál levő lakásából péntek délután a pénztárczája eltűnt 48 koronával. Dobos József renderbiztos azonnal megindította a nyomozást, melynek során a gyanu Czine Eszter Késes-utca 53 számu háznál lakó cselédre esett. A cseléd a keresztkérdések alatt annyira zavarba jött, hogy beismerte hogy délután volt az Andirkó Mária lakásán és az ágyból lopta el a tárczát. A lopott pénz két korona hijával megkerült.

— **Tolvaj hetes.** Az Ujföldön Császár Sándor gazdálkodónak Kovács Gábor nevű hetes pár csizma és egyéb ruhanemű ellopása után elszökött. A tolvaj hetest szombaton délelőtt az utcán találta meg volt gazdája és azonnal lefűlelte. Kovács beismerte a lopást, sőt a lopott holmik rejtékhelyét is megnevezte.

— **Figyelmeztetés.** Felhívjuk olvasóink szives figyelmét az előnyösen ismert Stein László rőfös-áru czég mai számunban közölt hirdetésére.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** A gyönyörűen, ujonan, fővárosi mintára berendezett kávéházban ma vasárnap este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyezik. Kitűnő italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab kávé.

— **Hová menjünk színház után?** Márkus Jenő Dréher sörcsarnokába, hol frissen csápolat koronásör egész nap, színház után is. Karcos bor, édes must, színház előtti és utáni kis vacsora ujdonságok. Hetenként ötször zeneestély, Rácz Károly és Kiss Béla zenekara által felváltva.

x **Eredeti francia babavásár Mentze Henrik** áruházában. Különlegességek: 20 kr.-tól 20 írt.-ig.

x **Villanylámpákhoz új töltések érkeztek Mentze áruházába.**

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképiállítás a műterem kapubejárataánál lévő kirakatban látható.

x **Felvilágosítás!** A lapokban hirdetett kölcsön szerzők 3 1/4-4 0/0-os törlesztéses kölcsönök kieszközölését ígéri a birtok 3/4 értékéig, készpénzben folyósítva

Az elhallgatottakat vagyok bátor a n. é. község szives tudomására hozni. — Én is összekötésben vagyok azon pénzintézettel, ahol 3 1/2 0/0-os kölcsön kieszközölhető a birtok fele értékéig. A zálog levelek igaz, hogy készpénzben; de 10-12 0/0 levonással számoltatnak el, míg a 4 0/0-os kamatu kölcsönnél 4-5 0/0 a levonás. A birtokot úgy szokták becsülni, hogy annak 3/4 része kiadható legyen.

A bekebelezési illeték csakis kötelezvény kölcsön átconversálásánál lesz elengedve. Váltóhitelnél semmi engedmény nincsen!

Ha olcsó kamatu kölcsönre óhajtáná terhes tartozásait átconversálni, 27 pénzintézeti összekötésoimnél fogva alkalmat és módot nyújthatok ahoz, hogy kölcsön ügyét a legelőnyösebben intézzem el.

Bővebb magyarázatokat tartalmazó tervezeteket ingyen adok bárkinek.

Telekkönyvi kivonat s kataszteri birtok ivének átvizsgálása után — melyet kívánatra én is bezereshetek — azonnal megmondhatom, mennyi s minő kölcsön eszközölhető ki birtokára. — Megbizatását kérve, vagyok mély tisztelettel **Rácz Béla** bankbizományos.

Lám Sándor
DEBRECZEN
Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Ajánlja gazdagon berendezett lámparaktárát u. m. asztalilámpák, bronz- és nickel talppal, függőlámpák ebédlő, salon és hálószobák részére **gyári árban.**

TÁVIRATOK.

Az isten ujjja.

Nagy Kikinda, október 15. Udiczki István ügyvéd, aki ez év márczius 15-én a magyar nemzeti lobogót megakarta gyalázzni azzal, hogy számárára terítette, — ma meghalt. A vadrác fiskálisnak kelés (antrax) támadt a nyakán és vérmérgezésben, iszonyu kínok közt mult ki. A nagy-kikindai magyarság az isten ujját látja ebben.

Ernst képviselő állapota.

Budapest, október 15. A képviselőház ülése alatt roszul lett Ernst Sándor képviselőt Rakovszky István kocsin vitte haza. Ernst vasárnap a Hajdudorogon rendezendő népparti gyűlésen akart részt venni, de így már nem vehet részt, mert szélhűdés érte és hosszabb ideig ágyban fekvő beteg marad.

Az oroszok döntő veresége.

London, október 15. Kuroki táviratozza Tokioba: Az ellenséget 32 kilométernyire visszaszorítottuk, miután 70 ágyut elvettünk tőle. Az üldözés az egész vonalon tart.

Pétervár, okt. 25. Nagy rémületet keltett itt a hír, hogy a 2 számú tüzezered egész legénysége ágyukkal és löszerkocsikkal együtt elveszett.

Bekerített orosz hadosztály.

Tokio, október 15. Nodzu tábornok jelenti: Négy orosz hadosztályt minden oldalról bekerítettünk. Menekülniök lehetetlen. Ha 24 óra alatt meg nem adják magokat, **halomra löjjük** az egész hadosztályt.

Hír a vereségekről.

Tokio, október 15. Oyama fővezér táviratozza, hogy eddig mintegy 30.000 embert vesztett. A oroszok veresége két annyi.

Részletek a csatáról.

Tokió, október 15. Oyama fővezér a hadosztályok részletes jelentései közül közli, hogy Oku a balszárnyon óriási jelentőségű győzelmet aratott. Az oroszoktól 24 ágyut vett el és 30 kilométernyi vonalon üldözte. A mi veszteségünk 10-éről 12-ig 14 tiszt halott, 35 tiszt sebesült, 2 tiszt eltűnt, a legénységből halottakban és sebesültekben 2650 ember vesztettek.

Oyama újabb jelentése szerint a Kamin herczeg vezetése alatt álló hadosztály a Taichonál, Föncsuli mellett ágyut zsákmányolt.

Az oroszok sebesültjei.

Karbin, október 15. (Hivatalos.) A 17. hadtest óriási veszteségeket szenvedett. A sebesültek szállítása megkezdődött veszteségeink nagyok.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy fegyencz története.

[Fordítás francia eredetiből.] 14.

Volt olyan pillanat, midőn a jelenlevők nem tudták könyveiket visszatartani. A törvényszék az elítélt Albint hivatta.

Ő rá került a sor, hogy valljon. Ingadozva lépett be, zokogott. A rendőrszolgák nem tudták megakadályozni, hogy Albin Klaudiushoz ne menjen, reá borult, az átkarolta. A roskadozó ifjut Klaudius állította fel. „Ime. — mondá ime egy gonosztevő, ki kenyerét az éhezővel megosztja“. E szavak után megcsókolta Albin kezét.

A tanu kihallgatása után a kir. ügyész felállott és a következő szavakat mondá: „Esküdt uraim! A társadalom egész alapjág megrendülne, ha az ilyen nagy bűnösöket a nyilvános igazság boszuló karja nem sujtaná“ és a többi.

Ez emlékezetes szónoklat után Klaudius ügyvéde beszélt.

Klaudius úgy ítélte, hogy nem mondtak mindent el. Ő is felállott.

Oly értelmesen és meghatóan beszélt, hogy egy igen értelmes egyén, ki a hallgatóság közt volt, meglepetve és bámulva hallgatta.

[Folytatjuk]

Szerkesztő üzenetei.

Harsányi Sándor szerkesztő urnak Kolozsvár F. hó 14-ről keltezett ajánlott levelében felhívja figyelmemet a »Kolozsvári Hírlap«-ban „**M. Pál Debreczen**« czimzéssel megjelent szerkesztői üzenetre, amelyben igen bizalmas hangon, a »kegyed debreczeni élményeiről« — állítólag — rendelkezésre hocsátott adatokat köszöni meg [M. Pálnak Debreczen!] nevezett újság szerkesztőségére. Nos hát, tisztelt uram, amennyiben reám vonatkoztatnák ezt a tulon-tul bizalmas hangu »M. Pál Debreczen« czimen megjelent szerkesztői üzenetet, mondhatom, hogy itt tévedés vagy megtévesztés forog fent, mert én sem a Kolozsvári Hírlapot, sem annak szerkesztőségét nem ismerem. Velők semmiféle összeköttetésben nem állok, nekik sem önré, sem másra vonatkozólag nem hocsátottam rendelkezésekre adatokat; mert sem időm, sem izlésem nem engedi, hogy ilyen módon avatkozzam bele tőlem távol álló és előttem teljesen közönyös idegenek ügyeibe.

Nyilttér.

Debreczen, kelte elküldés napján.

Üzleti elvem élni és élni hagyni.

Ez év május havában egy rőfös rövid-áru üzletet nyitottam a fővárosban ismert czimen: „**Maradék Áruház**.“ Úgy helyben, mint a közeli vidéken igen sokan azon hiszomben vannak még most is, hogy áruházamban egyedül egyes maradékot lehet olcsón vásárolni, már pedig ez téves felfogás, mivel ez a czim éppen olyan, mintha azt mondanám, hogy Párisi Áruház vagy Amerikai Áruház üzletemben a **legolcsóbb árak** mellett **egész végekből**, a **legújabb**, a **legdivatosabb** és az elképzelhető **legszebb mintákban** lehet női **ruhászöveteket**, ruhaalrja való gyönyörű szép **lúsztereket**, mosó és francia **deléneket**, igen szép fehér és színes **batisztokat**, gyönyörű szép mintájú sötét kék alapu, valamint minden színű **cartonokat** lehet vásárolni **vásznakból**, **chiffonból**, **kézelőkből**, **gallérok**ból, fekete nap- és **esernyők**ből, **fűzők**ből (**Mieder**) **szőnyegekből**, de különösen itthol készített **paplanok**ból igen szép válogatott raktárt tartok. A nagyenyedi fegyházban készült női és férfi harisnyákat Debreczenben egyedül tartom, ezeknek a jósága, tartós-

sága határozottan felülmúlja a külföldi gyártmányt és aránylag azoknál olcsóbbak is.

Paplanokat mérték után is készítek, igen jó kivitelben előnyös ár mellett.

Minden vevő, a ki 5 forint árut vásárol, bármely átadott fénykép után egy életnagyságu képre (a melynek bolti ára különben 10 forint!) tarthat igényt, amelyet bármilyen időben elkészíttetek gyönyörű szép kivitelben — csupán a papirkeretért és a beszerzésnél felmerülő költséget 1.50 krajczár fizetendő. A képek kivitele ugy az üzletben, mint a kirakatban láthatók.

Miért is felkérem a vásárolni szándékozó közönséget, hogy aki igazán szép és divatos árut akar vásárolni (nem régi állott kelméket), az el ne mulassza a „**Maradék Áruház**at“ **Piacz-utca 19. szám** a két emeletes **Ranunkel-féle helyiségben**, a **Bika-szálloda** mellett, a **Tisza palotával szemben** meglátogatni.

Üzleti elvem: *Élni és élni hagyni.*

Az előkelő hölgyközönséghez!

Nagyságos asszony!

Halmágyi Sámuel ur cégvezetőm külföldi utjáról visszatérve, tisztelettel értesitem Nagyságodat, hogy az **őszi és téli idény** legújabb modelljeit hozta magával **Costümökben**, **Blousok**, **Paletót**, **Raglán**, **Havelok**, **Leányköpeny** és **kabátka** **Téli felöltő** és **Szörme konfekciókban**, mely újdonságokat a sablon szerűség jellegétől megóvándó, kizárólag cégem részére kötöttem le.

Nagyságod b. megrendelésének kellemes elvartában vagyok kitünő tisztelettel

Klein Sámuel

HALMÁGYI SÁMUEL

cégvezető

női és leány felöltők legnagyobb áruháza.

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz.

Legújabb

Női ruhaszövetek

Blouse selymek

Flanellek, Velezek

raktárra rkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódaik céghez
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

500 frtot

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatával mellett üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Francó küldéssel külön 48 kr.) **Bartilla-Winkler Ede**, Wien, 19/I., Sommergasse 1. Főraktár **Török J. Budapest**, Király-utca 12. — Kapható minden gyógyszerárban és droguériában — Csakis „**Bartilla fogviz**“ kérendő. Hamisítások bejelentése jó jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

Párisi divat áruházban

Rózsa Ignatz

a M. K. főposta mellett.

**Tulhalmozott raktár miatt
olcsó árak.**

Téli leányka köpeny . 8 kor. feljebb.
Téli leányka Paletó . 10 „ „
Téli női Paletó . 12 „ „
Téli női színházi köpeny 30 „ „
Téli női díszített kalapok 5 „ „
Téli s.örme Boák . . 3 „ „

**1500 darab gyermek ruha
mesés olcsón.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az

Előnyomdámát

a legújabb divat szerinti mintákkal szereltem fel, ahol a legújabb minták, monogramok, czakkok, ingbetétek nagy választékban lesznek előrajzolva.

Kezdet és kész kőzi munkák

külön osztályban a legdivatosabb hímzések, filetnec munkák, festések, goblinek vannak kiállítva a legolcsóbb szabott árak mellett.

BENYÁTS EMIL

női kézimunka, rövidáru üzletében
DEBRECZEN, (Tisza palota.)

A tavalyi

Petroleum forrás

megeredt

NEUMANN NÁNDOR

festék-, lakk-, kence és petroleum gyári raktárában

Hatvan-utca 5. sz. alatt.

Telefon 205.

Bronz mázak minden színben dobozonként 16 kr.

Szőrvestítő Hölgyeknek!

RASOLIN!

Már egyszeri használat után a haját az arcz vagy kézről teljesen és fájdalom nélkül eltávolítja.

Egy doboz ára Helyben K. 2.—, Vidékre K. 2.50, előleges beküldése mellett frankó, — utánvéttel 20 fillérrel drágább.

Szétküldés diskreitió mellett.

Egyedüli készítő:

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
BUDAPEST, VI., Váci-körút 55.

Nehezen gyógyuló

vagy folyton kiújuló **sebek** ellen egyedüli biztos szer egy növényből készült kivonat. **Gyógyít minden fájdalom nélkül** bármilyen sebet, soha ki nem ujul utána a baj: **Titkos betegség ellen csakis ez segít. Egy üveg elegendő, ára 5 kor.**

Készíti és levelezim: **Zenke Zoltán Szeged.**

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RETHY félet** fogadjunk el!

Pártoljuk a hazai ipart!

Saját készítményü

kész

férfi-, fiu- és gyermek

ruhák

a legjutányosabb árban

DEBRECZENBEN,

a Kistemplom mellett

Grünfeld Adolfnál

kaphatók.

Pártoljuk a hazai ipart!

9641. Tkv.

1904. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Debreczeni Kölesönös segélyző egylet végrehajtónak ifj. Kovács József végrehajtást szenvedő elleni 5000 kor. — fill. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő a debreczeni 1151. sz. tkvben A+ 4. sorsz. 1193. hrsz. alatt felvett házastulajdonos álló, az 1881. évi LX. tcz. c. pontja alapján az egész ingatlanra 2935 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904. évi november hó 30. napján délután 3 órakor** a kir. tvszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 293 kor. 50 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1904. év szept. hó 5-én.

Kelemen

kir. törv. bír.

ALAPITVA 1875-ben.

Debreczen legjobb hírnevű férfi és fiu ruha üzlete

KATZ HERMANN elsőrangú férfi szabó cég Debreczen, Piacz-u. 43. szám.

ÉRTESÍTÉS!

Hogy a legjobb munkásaimat a holt saison alatt is foglalkoztassam, mindig egy néhány 1000 darab öltönyt, felsőkabátot stb. itthon készíttetek, melyek mint helybeli saját gyártmányom művészi kivitelben a legolcsóbb árak mellett kerülnek eladásra.

Hazai és Angol szövetek! Kitünőnek bizonyult szabás.

Mérték szerinti készítés. Lelkiismeretes kiszolgálás.

Bächer Rudolf | Melichár Ferencz

kizárólagos szabad. ekegyár

kizárólagos szabad. vetőgépgyár

ajánlja kitünő ekéit elpusztíthatatlan aczélféjekkel, világ-hirű Melichár-féle Unicum-Drill sorvetőgépeit, szecska-vágóit, répavágóit, járgányait, tengerimorzsolóit stb. ▼▼▼

Debreczeni képviselő és gyári raktár:

Ráhmer Sándornál Piacz-utca 26., főtrafik udvar.

Ugyanott teljesen kijavított használt vetőgépek, — melyek az év folyamán Unicum-Drill gépeink eladásánál több helyről cserébe vétettek, — a legolcsóbb árban és a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett kaphatók.

Tisztelettel tudomásra hozza a mélyen tisztelt helybeli és vidéki vevő közönségnek, hogy **alaposan** kipróbált pontos járattal, svájci zseb-, inga-, fali-, ébresztő óráit, a lehető legolcsóbb árak mellett árusítja **2 évi tényleges jótállással**

Horváth

óraműves

DEBRECZEN, Hatvan-utca 2.

Pontos szétküldés.

Javítások jutányosan és jótállással.

Linoleum padlómáz 65 kr.

Bernstein padlómáz 65 kr.

Mindenik vízzel mosható!

Ezüst fénymáz kályhák részére 35 és 50 krajczár.

Eredeti védjeggyel csakis

MERKLI FERENCZ

fűszer üzletében kapható

Fűvészkert-utca 14. sz. alatt.

Háziurak és építész urak

figyelmébe.

Függő ereszes csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 1.60 fill.

Tetőn fekvő csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 4.-- fill.

Tető fedés négyzetméterenkint 18. számú I-ső rendű vaspléből . . . á m. 3.30 fill.

Ezen minták fekete pléből festve 15% olcsóbb. Más előforduló épület munkát rajzszerű kivitelben olcsóbban 10%-al, mint Budapest.

Fűthető fürdőkádak . . . 40 K.-tól feljebb.

Rendes fürdőkádak . . . 20 K.-tól "

Gyermek fürdőkádak . . . 10 K.-tól "

Üllő fürdő kádak . . . 11 K.-tól "

Kályha csövek egyenes . . . 30 F.-tól feljebb.

könyök csövek . . . 40 F.-tól "

Borforralók . . . 60 F.-tól "

Mindenféle konyha cikkeket raktáron tartok feltűnő olcsó árban.

Elvállalok évi klozet kezelést 8 koronáért.

Kövesi József

bádogos mester.

DEBRECZEN, Széchényi utca 1.

Donogán és Somossy céggel szemben.

Csődtömeg eladás.

A vagyonbukott Goldstein és Gelberger debreczeni nagykereskedő cég csődtömegéhez leltározott

rőfös- és divatáru

cikkek 1904. október 17-től kezdve Debreczenben a Kistemplom-bazár épületben levő üzlet helyiségben

mélyen leszállított árakon

csakis nagyban kiárussítatnak.

Csődtömeg eladás.

1131/1904. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 2456/6. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Urbanovits Miksa részére Halassy Tibor debreczeni lakostól 188 kor. 40 fill. tőke, ennek 1904. évi május hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 4 kor. 88 fillér perköltség erejéig 1904. évi július hó 19-én bíróilag lefoglalt és 1186 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1904. október hó 17-én délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Széchényi-u. 15. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Debreczen, 1904. szeptember hó 27-én.

Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Gyász ruhák 6 óra alatt elkészíttetnek.

Senkinek sem kell többé

maradék üzleteket és egyéb alkalmi áruházaknak címzett boltokat fölkeresni, ha téli meleg alsóruhákra, harisnyákra, keztyűkre; kész szövet és barchet aljakra és csinos blouzokra van szüksége, mert mindezen cikkek

Stein László

kenyér-piaczon levő, friss árukkal felszerelt s a palotában ujonnan áthelyezett rőfös üzletében a legdivatosabb és legjobb anyagokból bámulatolts olcsón beszerezhetők: Téli kendők, paplanok, flanelek, barchetek, ágyterítők, flanel takarók, vásznak, kanavászok, posztók és szövetek nagy választékban.

Selyem és delain kendők szép kivitelben.

Küry, Blaha, Fedák, Hegyi

crém a melyet nagyhangon hirdetnek nem olyan biztos szépítő mint a **Matild arczenőcs krém**, stb. a mely a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczsört, pörzsenést biztosan eltávolít, kis tégli 1 korona, nagy tégli 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimítására 1 tégli 4 korona.

Matild arczsépitő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz konstruálva.

Matild poudert, ásványi anyagoktól ment ártalmatlan 3 színben, dobozza 1 és 2 korona. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild” műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matilde” mintájára alapított 1895-ben, Budapestben.

Budapestben: **Töröknél**, Debreczenben: **Tóth Béla** gyógyszerésztárában.

Plusz és haraszt kendők nagy választékban.

Téli flanel és tricó meleg ruhák.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Borsy-féle pemetefü cukor, köhögésnél a legjobb cukorka. 1 doboz 20 fillér. — Kapható Bud i cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Használt vetőgépek, teljesen kijavítva minden nagyságban teelőség mellett a legolcsóbb árban előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók. **Rámer Sándor nagytrafik udvar**, Piacz u. 26. Ugyanott vetőgépek kölcsön is kaphatók.

47 hold fekete föld, Homokkert mellett 6 hold hizlaló eladó. Czim a kiadóban.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó Simonffy-u. 15. sz. a.

Hegedüs Emil tűzifa raktárában kapható első rendű tölgy-, cser-, bük-, gyertyán- és vargafa ölenként, felvágva métermázsálként és kocinként, válogatott szerszámfa, tölgyfa-szőlőkaró és tölgyfa-deszka rendelhető Gréf J. Kossuth-utca városbáz alatt, a raktárban homokkert kapu légszeszgyár mellett és az irodában Miklós-utca 7. szám.

Ugyvédjelölt, ki a joggyakorlatot Debreczenben kívánja elsajátítani, irodát keres. — Czim a kiadóban.

Vasajtók építkezésből visszamaradt, olcsón eladó. Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Megvételre kerestetik 6—8 nyíls tanyaföld az ujarosi részen. Értekezhetni Pongó Lajosnál Rákóczi utca 19. sz.

Ugyes detailista fűszeres segéd azonnali belépésre fölvetetik. Czim a kiadóhivatalban.

Az Arany János utca 20. számú házban az utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Fenyő Sandor urnál Piacz-utca 63. szám.

Irodai gyakornok azonnali belépésre felvétetik. Írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Részletfizetésre kapható mindennemű kézmű áru, férfi és női confection, u. m. vászon, kanavász, chifon, damasz árú, ág- és asztalterítő, női ruha szövetek, posztó, cibelin, barchetek és flanellek, trico árú és téli kendők olyan olcsó árban és oly nagy választékban mint sehol e városban. Kényelmes heti vagy havi részletekben fizethető. Legszolidabb kiszolgálás **Goldstein Samunál**, Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Jó írásu egyén irodai munkákra jutányos áron vállalkozik. Czime a kiadóban.

Gyakorlott tanítónő bármily növendék tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

Fiatal kereskedő segéd kerestetik, ki elsőrangú női divat üzletekben alkalmazásban volt és előkelő vevők kiszolgálásában megbízható. Hová? megmondja a kiadó hivatal.

Debreczen legnagyobb czipő, kalap és úridivat

⇒⇒⇒ árúháza. ⇐⇐⇐

ajánlja női-, férfi- és gyermek-czipőit a következő árak mellett:

Férfi czugos czipő betétes, kapnis, párja	2.50
Férfi czipő, sima, víkzos, hegyes vagy ke- rek fagon	2.40
Férfi czipő, zerge bőr, czugos, egészen finom	4.50
Férfi czipő, sima, csikóbőr, czugos, egész finom	2.80
Férfi czipő, schevró és Box, czugos vagy kapcsos 5 és	5.50
Női czipő, zerge bőr, czugos 3.—	3.50
Női czipő, patent bőr, czugos vagy füzös	2.50
Női czipő, schevró, füzös vagy czugos Box 4.—, 5.—	5.50
Fiú- és leány-gyermek czipők 1 frittól feljebb.	

**Meg nem felelés esetén becsérel-
lem vagy a pénz visszadom.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan esz-
közlötnek.

RÉVÉSZ ZSIGMOND

Debreczen, főpiacz 27. sz. A városi uj bérházban.

Ma már élvezhető, erdélyi arany parmin almát

kilónként 16 krajczárért,
Erdélyi BATULT,
sóvárít, bőrkormost, piros ranetet kilón-
ként 16 krajczárért s mindezekből a
csomagolásnál és utban megsérült ré-
szét, mely konyhai használatra, sőt
asztalra is kitűnően alkalmas

kilónként 8 krajczárért
árusítja

VÁRAY JÓZSEF

fűszerkereskedése

Debreczen, Piacz utca Városi uj bérház.

„Animal“

állatok emésztését elősegítő táppor.

Kitűnő eredménnyel kipróbálva marháknál,
lovaknál, sertéseknél és juhoknál.

E kiváló számos nagy foszfor tartalmu
gyökérből, ásványi és szerves anyagokból
összeállított táppor előnye.

az „Animal“ táppor az állatok emésztését
hathatósan elősegíti

az „Animal“ táppor az állatok hizását
fokozza

az „Animal“ táppor az állatok munkabi-
rását fokozza

az „Animal“ táppor a tejképződést elő-
mozdítja.

az „Animal“ táppor az állatok csontkép-
ződését előmozdítja.

az „Animal“ táppor a gyapjuképződést
növeli és a szőr fényesedését elősegíti

az „Animal“ táppor a betegségek iránti
fogékonyságot csökkenti.

Vegyileg kipróbálva a csász. kir. mező-
gazdasági, vegyiskerületi állomásnál Bécsben
1903. febr. 19. 390 A szám és Dr. Szilágyi
Gyula műegyetemi magántanár és hites ke-
reskedelmi törvényszéki vegyésznel 1903.
január, 7442. szám. — Sok ezer e'ismerő-
levél tanuskodik a kitűnő hatásról. — 4000
kereskedőnél állandó raktár Austriában. Gyár-
tási engedély Bécsben 20.206/1904. szám.

Használati utasítás minden csomagban
mellékelve.

Egyedüli elárusítás **Merkli Ferencz**
fűszer, csemege- és bor kereskedésében,
Debreczen, Fűvészkert-u. 14.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű közönséget, pékeket és
kenyérsütő asszonyokat, hogy a
nagyváradí

Adria gőzmalom

lisztjeinek kizárólagos eladását
megszereztem és örleményeit a
legolcsóbb napi árban árusítom.
Mivel ezen liszt igen **szép és
legjobb minőségű** és mert az
ezideig a Debreczenbe szállított
különféle malmok lisztjeit ugy
erejére, mint fehérségére min-
denkor **felülmúlja**, ennélfogva
mindenkinek bátran ajánlhatom.

Becsés pártfogásukat kérve
tisztelettel

Friedmann Lipót
Hatvan-utca 35.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Tessék meggyőződést szerezni!

Uj katonai
egyenruha
és polgári szabó üzlet!

A t. uri közönség szives tudomására adom,
hogy helyben Kossuth-utca 19. sz. házbán
egy tisztí egyenruha és polgári
szabó üzletet nyitottam

Állandó raktárt tartok bel- és külföldi legjobb
minőségű szövetekből, valamint mindennemű
egyenruházati és hadi felszerelési cikkekkel.
A szabászat terén, külföldön elsőrendű üzle-
tekben nyert több évi tapasztalataim, valamint
szigoruan szolid elvem biztosítékot nyújtanak
a legkényesebb igények kielégítésére is.
Minden darab munka saját felügyeletem alatt
műhelyemben készül és így gyors kiszolgálás-
ról is gondoskodom.

Szives támogatást kérve vagyok kiváló tiszte-
lettel

Kiszel Sándor.

Nagy Lajos irodája

Piacz-utca 42. szám, Lamprecht-palota.

Megszerez: nagykorusítási, nősülési,
örökbefogadási, névmagyarosítási, ipar, min-
denemű katonai és egyéb engedélyeket.
Mindennemű perenkívüli kérvényeket a leg-
jutányosabban megir. „Okmányyszerző Vá-
lalat“.

Átvesz 40 koronán aluli kintlevő köve-
teléseket s azokat rövid idő alatt beszedi.
„Incasso Intézet“.

Mindennemű családi ügyekben adandó
megbízást elfogad, elvállalja a legkényesebb
családi ügyek lebonyolítását, a legnagyobb
discretioival teljesít megfigyeléseket! „Magán-
kutató privát detectiv-vállalat“.

A vállalat tulajdonosa: Nagy Lajos
volt ügyvédsegéd, kinek szakavatottsága és
feltétlen megbízhatósága mellett legfénye-
sebben tanuskodik: Debreczen város pol-
gármesteri hivatalától, a kir. törvényszék,
vizsgálóbíróság, kir. járásbíróság, dr. Kardos
Samu, dr. Szöllös Dezső és dr. Király Péter
ügyvéd uraktól nyert szolgálati bizonyítvá-
nyai, ahol is több mint 8 éven keresztül
működött mint fogalmazó-segéd s aki a deb-
reczeni tek. kir. törvényszéktől kir. bírósági
végrehajtói oklevelet is nyert.

Hivatalos órák hétköznapokon: d. e.
9—12 ig, d. u. 3—7-ig.

Vasárnap és ünnepnapokon: délelött
9—12 ig.

P
k
a legrövideb

TISZ
mint állami,
nak, tanáro
alkalmazás
éves törlesz
gabb ósa

ki m
1800 kor. f
2000 „
2200 „
2400 „
2600 „
2800 „
3000 „
4000 „
5000 „
6000 „

Levélb
fizetés,
ilyen kölcs
„Föld
BUDAPEST
Törvén
Válaszbélye

Hajdusa
Bajuszpe

Véd

Grós

DEBRE

Vala
szertárban

Az

Le

Női

Női-

PÉNZ!

kölcsön

a legrövidebb pár nap alatt a legkulánsabb föltételek mellett.

TISZTVISELŐKNEK

mint állami, megyei, városi és vasúti hivatalnokoknak, tanároknak, katonai tiszteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasnak 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell.)

KIMUTATÁS

ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800 kor. fizetéssel kaphat körülbelül	1500 kor.
2000 " " " " " "	3000 " "
2200 " " " " " "	4000 " "
2400 " " " " " "	6000 " "
2600 " " " " " "	6500 " "
2800 " " " " " "	6800 " "
3000 " " " " " "	7000 " "
4000 " " " " " "	10000 " "
5000 " " " " " "	12000 " "
6000 " " " " " "	14000 " "

Levélbeli megkeresésnél megírandó: **állás, fizetés, kitöltött szolgálati idő és kor.** Ilyen kölcsönöket 15-20 nap alatt folyosítatunk.

Pontos cím:

„Földhitel Közv. vállalat“
BUDAPEST, VIII. Rákóczi-utca 2. szám.
 Törvényszékiileg bejegyzett cég.
 Válaszbélyeg! Válaszbélyeg!

Semmi előleges költéség nincs.

Semmi előleges költéség nincs.

Végkiárulás.

Az üzlet teljes felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

végkiárulás.

Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

Schroll-féle chiffonok és vásznak, női- és férfi fehérnemű és téli alsó ruhák, női ruhaszövetek és posztók, téli fej- és nagykendők, asztalneműek és ágýterítők, batisztok, cartonok- és zefírek, czérna-, pique- és velour barchetek, selyem kendők, esernyők és fűzők, keztük, harisnyák és kötények, bélek és rövidárúk stb.

Az összes raktáron lévő árúk gyári áron alul végkiárusítatnak.

Az áruraktár berendezéssel együtt is eladó. — Az üzlethelyiség kiadó.

Szifft Aladár, Piacz-utca 24. sz.

Végkiárulás.

Végkiárulás.

Végkiárulás.

Hajdusági Bajuszpedrő. Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törí, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszeriarban.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Halló!

Az alkalmi áruház!

Halló!

raktáron lévő összes árúk minden elfogadható árban

Halló!

Leány- és női őszi felöltők (Palettok) átlag darabja csak 2 frt 50 kr.

Női flanel blousok . . . 75 krtól feljebb.

Férfi gallér 5 rétes csak 10 kr.

Női- és férfi esernyők 90

Férfi kezelő párja csak 18

Nagy választék női ruha kelmékben, selymekben és barchetekben stb. stb.

Kiváló tisztelettel.

Blumenstein Testvérek

Alkalmi Áruháza

Debreczen,

Bika szállodával szemben.

A nagyérdemű közönség

saját érdeke kívánja
 hogy arany-, ékszer-, ezüst- és óra
 szükségletét

Halász Nándor

aranyműves, órás és ékszerésznél fedezze
DEBRECZEN, Piacz-utca 24. szám.

== Ki a ==

tartósságért és finomságért kezességet vállal.
 Arany, ezüst-, ékszer- és óra javításokat
 eszközöl.

Arany-, ezüst- és ékszer tárgyakban óriási választék!

Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi
 áron vesznek. — Vidéki megrendelések pon-
 tosan eszközöltetnek.

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

Erzsébet-szanatorium-sorsjegyek

részletfizetés melletti elárusítására.

FUCHS H. váltóháza

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u. 1.

TÖRLESZTÉSES

PÉNZ!

kölcsön

FÖLDBIRTOKRA

a becserítéknek 70-80%-áig

3¹/₂ és 4 százalékra.

A megkereső levelekhez csatolandó föld-
 birtokoknál a **kataszteri birtokiv és
 teleknyvi kivonat.**

Bélyeg- és illetékmentesen váltattatjuk át
 az eddigi drágább kamatu takarékpénztári köl-
 csonókat, törlesztéses kölcsönre.

Folyosítottatunk továbbá

váltókölcsönt

5% kamatra.

Mindentéle kölcsönügyekben teljesen in-
 gyen nyújtunk fölvilágosítást.

Pontos cím:

„Földhitel Közv. Vállalat“

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-utca 2. szám.

Törvényszékileg bejegyzett cég.

Semmiféle előleges költés nincs.

A kölcsön készpénzben lesz kifizetve.

KWIZDA FERENCZ JÁN.

cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bulgár fejed. udv. szállító,
 Kertületi gyógyszerész Kornenburgban Bécs mellett.

Kwizda Fluidja

Kigyó védjegy

Turista fluid.

Régi jóhírű diétet.-kosm.
 szerbedőrsülésre, az em-
 beritest izmainak és inai-
 nak erősítésére és edzé-
 sére. Eredményesen hasz-
 nálva turisták, kerékpá-
 rosok és lovaglók által
 túrák utáni erősítésre és
 orogyújtásra.

Árak:

1/4 palack K. 2.—

1/2 palack K. 1.20

Kapható minden gyógy-
 szertárban. — Képes ár-
 jegyzék ingyen és bér-
 mentve.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógy-
 szerésznél, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-ut 20. K.

Bámulatos olcsóság!

500 tárgy

csak 3 korona 80 fillér.

Egy gyönyörűen aranyozott és szabályozott
 Anker zsebóra lánczczal, pontos járásáért
 3 évi jótállás, 1 szép divatos selyem nyak-
 kendő, 3 drb. finom zsebkendő, 1 férfi gyűrű
 utánzott nemes kövel, 1 szipka borostyánkő-
 vel, 1 divatos női melltü, 1 gyönyörű zseb-
 tükör, 1 bőrtárcza, 1 zsebkés, 1 pár kézelő,
 3 drb. mellgomb patent zárral, double arany-
 ból, 1 csinos képalbum 36 világszép képpel,
 5 drb. tréfás darab, mulatságos öregnek,
 ifjunak, 1 nélkülözhetetlen levelező 20 darab
 levelezési czikk, azonkívül még 400 drb. kü-
 lönböző, a háztartásban nélkülözhetetlen tárgy
 és mindez az órával együtt, mely egymaga
 megéri ezen pénzt, **csak 3 korona 80
 fillér.** A széküldés a pénz előleges bekül-
 dése, vagy utánvét mellett történik.

S. Urbach., Krakó, 204/b.

Nemtetező árukért a pénz visszaküldetik

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti mülaboratoriuma a »Kigyó«-hoz

Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczsépitő s bőrpoló kenő-
 csét, mely teljesen ártalmatlan,
 nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üde-
 séget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztí-
 tja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség,
 májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. **1 tégely har-
 mat-crème ára 1 korona.** A kréméhez használandó poudert, a
Harmat-arczpor, mely az arcnak üde, ifju
 szint kölcsönöz, háromféle
 színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kiténő
 illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által velekedik
 minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Pró-
 badoboz ára 50 fillér. A Mollitergin** alegki-
 valóbb

arcz s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek se-
 lyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fe-
 hériti az arcz- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz
 s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos s rögtöni! Nap-
 égette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb
 idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldur-
 vult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Mollitergin
 ára 1 korona.**

Mihalovits J. gyógyszerésze a »Kigyó«-hoz Debreczen.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszesz.

Meggátolja a hajkihul-
 lást, a fejbőr megkor-
 ségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű.
 Nem zsiroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmat-
 lan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajkenőcs ára 1 vagy
 2 korona.**

Növényi hajkenőcs.

Dr. Borsos-féle
 Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a
 kenőcsnek barátai, készült ugyanolyan ható anyagból s ugyan-
 olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz.
 Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!
1 tégely hajkenőcs ára 1 korona. iztelen csukamájolaj
A Mihalovits-féle
 teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz
 s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gondal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében ver-
 senyeznek minden e nemű készítménnyel.

== Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Bortermelők figyelmébe !!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferencz-utcán főnálló gépműhelyemben **új találmányu és szabadalmazott** vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtókat és szőlőzuzókat

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmulja.

A borsajtó **fatányérral** van el látva, mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban a legnagyobb választékban, **de olcsó** árakban kapható.

Szíves pártfogást kérek, tisztelettel

Preizler Mór

műlakatos és gépjavitó műhelye.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre
a legújabb

**Női divatkelmék,
Blouse selymek,**

remek kivitelű

mosó flanelek, velezek

SZABO LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

Új kézműáru üzlet.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy **Simonffy-utca 2. sz.** (Városi bérház) Váray József fűszerüzlete mellett a mai kor színvonalán álló

KÉZMŰÁRU ÜZLETET

nyitottam. Mint szakember e téren igyekeztem új kézműáru üzletemet olyan kitűnő árukkal felszerelni, a mely a t. közönség igényeit teljes mértékben kielégíteni fogja, amellyel olyan összeköttetéseket létesítettem, hogy áruimat **igen mérsékelt árban** szolgálhatom ki. Állandóan nagy raktárt tartok **vászon, damaszk, kanavász, chifon, trico áruk, ág- és asztalterítők stb. árukban**, azonkívül nálam van a „**Kristály**” **vászon** egyedüli raktára.

Kérem a n. é. közönséget méltóztassék áruim kitűnősége és áruin olcsósága felől meggyőződést szerezni.

Tisztelettel

GOLDSTEIN SAMU

Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Új kézműáru üzlet.

PENZ

Előzetes költség nélkül!

4%-OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszkrétén.** — **Bank- és magánadósságok konvertálása.**

Meller Lajos és Társai hankbizomány **BUDAPEST**, VI. Dávid-utca 15. sz. (Törvényszékiileg bejegyzett cég.)

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főáruadánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény

ut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresemény **400.000**,

1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à

80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,

1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,

8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;

ÖSSZESEN 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50, ¹/₄ eredeti sorsj. frt 1.50 vagy kor. 3.—
¹/₂ " sorsjegyeket " utánvétellel " vagy az "összeg előzetes beküldése" elleneben küldjük. 3.— " 6.— " 6.— " 12.—

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

— folyó évi október hó 24-ig —

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

Bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruadánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46 a. I. fiók: Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem) A nem
(postautalvánnyal küldöm) tetsző
(mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.)) törlendő

Pontos cím: _____

KOCH TESTVÉREK DEBRECZEN,

PIACZ-UTCZA 51.
CSANAK-HÁZ.

A Főváros Debreczenben.

A most Debreczenben, Piacz-u. 51. sz. alatt
a Csanak-házban nyitott

Férfi-, fiu-, leány- és gyermekruha áruházban

előkelő izlésű és kitünő szabásu ruhák, olcsó szabott árak mellett, oly óriási választékban kaphatók, hogy a közönség a főváros teljes kényelmét találja meg.

Férfi télikabát	24—100 K.-ig	Gyermek Costüm blouse v. kabát alakban	8—28 K.-ig
„ öltöny	20—60 „	Gyermek télikabát	14—30 „
„ átmeneti kabát	20—40 „	Fiu öltöny	12—32 „
„ külön nadrág	10—18 „	Fiu télikabát	14—40 „

➔ Kirakatainkban naponként ujdonságok szemlélhetők. ➔

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra
a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál
az intézet ügyvezetője.

DIVATOS

IZLÉSES ÉS

JUTÁNYOS

női és leány felöltők és kalapok

➔ legnagyobb választékban ➔

Rózsá

női divat-

áruházában

DEBRECZEN,

Kistemplom-bazár.

➔ Külön női kalap szalon. ➔ ➔ Saját szücs műhely.

Gouvre és plissirozás gyorsan és pontosan készül.

== Cziczákat ==

nyak Boá és Muffokat kaptam a legolcsóbbtól a legfinomabbig és azokat igazán nagyon olcsón árulom. Minden 5 frtos vásárlásnál egy életnagyságú lénykép nagyobbítást adok 1 forint == 50 krajczárért. ==

Mostan érkeztek

gyönyörű szép női koczkás és sima ruhaszövetek, barchettok, flanellok (Wellesz) olyan mintákban a milyen eddig egyetlen egy üzletben sem volt.

Maradék Áruház

Piacz-utca 19.

„Bika“ szálloda mellett.

Minden olcsó és semmi sem drága.